

Algemeen Pensioenfonds KLM

Stichting Algemeen Pensioenfonds KLM

Basispensioenreglement v2.0

Amstelveen, 1 januari 2026

	2
1 ALGEMEEN	5
Artikel 1.1 Begrippen en afkortingen	5
Artikel 1.2 Deelnemerschap	13
Artikel 1.3 Verplichtingen van de deelnemers en het Fonds	14
Artikel 1.4 Uw bijdrage	15
Artikel 1.5 Uitkeren van uw pensioenen	16
2 UW PENSIOEN	17
Artikel 2.1 Pensioen	17
Artikel 2.2 Beschikbare premie	17
Artikel 2.3 Persoonlijk pensioenvermogen	18
Artikel 2.4 Informatie over wijziging hoogte persoonlijk pensioenvermogen	18
Artikel 2.5 Toevoegingen en onttrekkingen aan het persoonlijk pensioenvermogen	18
Artikel 2.6 Deeltijdwerknemers	19
Artikel 2.7 Fiscale maxima en voorwaarden	20
3 BELEGGINGSBELEID, SOLIDARITEITSRESERVE, RISICHOUDING, TOEDELINGSREGELS EN PROJECTIERENDEMENT	21
Artikel 3.1 Beleggingsbeleid	21
Artikel 3.2 Solidariteitsreserve	21
Artikel 3.3 Risicohouding	22
Artikel 3.4 Toedelingsregels	23
Artikel 3.5 Het projectierendement	23
4 PENSIOEN VOOR UW PARTNER EN KINDEREN	24
<i>Partner- en wezenpensioen op risicobasis tijdens het deelnemerschap</i>	<i>24</i>
Artikel 4.1 Partner- en wezenpensioen	24
Artikel 4.2 Ingangsdatum en uitkeringsduur van het partner- en wezenpensioen bij overlijden van de deelnemer	25
Artikel 4.3 Wie hebben (geen) recht op partner- en wezenpensioen?	25
Artikel 4.4 Tijdelijk partnerpensioen	25

<i>Partner- en wezenpensioen als u uit dienst bent getreden</i>	27
Artikel 4.5 Voortzetting risicodekking (tijdelijk) partner- en wezenpensioen na uitdiensttreding	27
<i>Partner- en wezenpensioen als u met pensioen bent gegaan</i>	28
Artikel 4.6 Partner- en wezenpensioen	28
Artikel 4.7 Ingangsdatum en uitkeringsduur van het (tijdelijk) partner- en wezenpensioen bij overlijden van de gepensioneerde	28
5 ALS U ARBEIDSONGESCHIKT WORDT	29
Artikel 5.1 Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen	29
Artikel 5.2 Wijziging arbeidsongeschiktheid	30
6 EINDE DEELNEMING	31
Artikel 6.1 Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap vóór de pensioeningangsdatum	31
Artikel 6.2 Vrijwillige voortzetting dekking pensioen voor uw partner na einde deelneming	32
7 WAARDEOVERDRACHT VAN UW OPGEBOUWDE PENSIOEN	33
Artikel 7.1 Uw opgebouwde pensioen overdragen	33
Artikel 7.2 Kleine pensioenen	33
8 ALS U MET PENSIOEN GAAT	35
Artikel 8.1 Persoonlijk pensioenvermogen gebruiken voor ouderdomspensioen en/of partnerpensioen en wezenpensioen	35
Artikel 8.2 Deeltijdpensioen	36
Artikel 8.3 Uw variabele pensioenuitkering	37
Artikel 8.4 Eerder met pensioen	38
Artikel 8.5 Een tijdelijk hogere (of lagere) pensioenuitkering	39
9 SCHEIDEN OF UIT ELKAAR GAAN	41
Artikel 9.1 Bijzonder partnerpensioen	41
Artikel 9.2 Ouderdomspensioen delen met uw ex-partner	42
10 VOORTZETTING VERWERVING VAN PENSIOEN TIJDENS ARBEIDSONGESCHIKTHEID, OUDERSCHAPSVERLOF OF AANVULLEND GEBOORTEVERLOF EN NON-ACTIVITEIT	44
Artikel 10.1 Voortzetting verwerving pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid	44

Artikel 10.2 Voortzetting verwerving pensioen tijdens ouderschapsverlof of aanvullend geboorteverlof	47
Artikel 10.3 Voortzetting verwerving pensioen tijdens non-activiteit	48
11 TOT SLOT	49
Artikel 11.1 Privacybescherming en geheimhouding	49
Artikel 11.2 Beslag, overdracht, afkoop, inpandgeving	49
Artikel 11.3 Klachten	50
Artikel 11.4 Nederlands recht	50
Artikel 11.5 Bijzondere gevallen – Hardheidsbepaling	50
12 WERKING	51
Artikel 12.1 Werkingssfeer	51
Artikel 12.2 Pensioenreglement en wijziging daarvan	51
Artikel 12.3 Datum inwerkingtreding	51
BIJLAGEN	52
Bijlage 1 Overgangsregeling inzake de per 31 december 2025 opgebouwde pensioenen	52
Bijlage 2 Overgangsregeling ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije opbouw	56
Bijlage 3 Overgangsregeling voor werknemers die op 1 juli 2007 deelnamen in het Fonds én gedeeltelijk arbeidsongeschikt waren in de zin van de WAO	57
Bijlage 4 Overgangsrecht partner- en wezenpensioen	59
Bijlage 5 Bijzondere groepen	61
Bijlage 6 Toedelingsregels	68
Bijlage 7 Cijferbijlage	71
Bijlage 8 Grondslagen factoren 2026	74
Bijlage 9 Regeling “deeltijd voorafgaand aan pensioen (80-90-100 regeling) in combinatie met deeltijdpensioen”	75

1. Algemeen

Artikel 1.1 Begrippen en afkortingen

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder:

Afkoopgrens:

Het bedrag waaronder kleine pensioenen mogen worden afgekocht volgens artikel 66 van de Pensioenwet. Het bedrag is vermeld in de bijlage 7 bij dit reglement.

Algemene loonronde:

Het percentage van de algemene salarisverhoging(en) die bij **KLM** op grond van de CAO zijn toegekend vanaf 2 januari van het voorafgaande jaar tot en met 1 januari van het betreffende jaar.

AOW-leeftijd:

De datum waarop de AOW-uitkering voor de betreffende deelnemer van de overheid feitelijk ingaat.

AOW-uitkering:

De AOW-uitkering voor een gehuwde pensioengerechtigde, als bedoeld in artikel 9 van de Algemene Ouderdomswet (AOW).

Arbeidsongeschiktheidspercentage:

Het arbeidsongeschiktheidspercentage behorende bij de door UWV op basis van een keuring vastgestelde (formele) arbeidsongeschiktheidsklasse.

Het Fonds kan van de door UWV opgegeven formele arbeidsongeschiktheidsklasse afwijken in het geval hierbij (nog) geen rekening is gehouden met de door UWV geregistreerde actuele inkomsten uit arbeid of onderneming (eigen verdiensten). In dat geval stelt het Fonds het arbeidsongeschiktheidspercentage en de bijbehorende arbeidsongeschiktheidsklasse vast op basis van de verhouding tussen de door UWV opgegeven eigen verdiensten en het ongemaximeerde dagloon van de arbeidsongeschikte deelnemer. Het door het Fonds vastgestelde arbeidsongeschiktheidspercentage is gelijk aan of lager dan het arbeidsongeschiktheidspercentage behorende bij de (formele) arbeidsongeschiktheidsklasse volgens UWV.

Beschermingsrendement:

Het rendement dat wordt gereserveerd uit het totale rendement om de deelnemer te beschermen tegen renterisico.

Bestuur:

Het bestuur van het Fonds.

Bijdragefranchise:

Dat deel van het inkomen waarover door de deelnemer geen premiebijdrage wordt betaald. De hoogte van de bijdragefranchise is vermeld in de bijlage 7 bij dit reglement. Per 1 januari van elk jaar wordt de bijdragefranchise afgeleid van die van het voorgaande jaar door aanpassing met de algemene loonronde.

Bijdragegrondslag:

Twaalf maal het vaste maandsalaris van de deelnemer in dienst van **KLM** of **KFA**, zoals vastgesteld per 1 januari van ieder jaar, uitgaande van de bij de voor **KLM** geldende CAO dan wel de voor **KFA** arbeidsvoorwaardenregeling afgesproken normale arbeidsduur, vermeerderd met:

- 8% in verband met de vakantietoeslag; en
- door de werkgever opgegeven toeslagen; en
- twaalf maal het door de werkgever opgegeven bedrag aan vaste onregelmatigheidstoeslag en/of overbruggingstoeslag en/of fictieve ploegendienstbetaling bij uitzending, naar de stand van 1 januari van het betreffende jaar;

en, indien van toepassing, verlaagd met:

- de voor de deelnemer vastgestelde arbeidsvoorwaardelijke bijdrage voor zover deze betrekking heeft op de hiervoor genoemde elementen van de bijdragegrondslag.

De som van deze bedragen bedraagt per 1 januari 2026 maximaal € 137.800,-. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari bij ministeriële regeling aangepast. De (gemaximeerde) som wordt vervolgens verminderd met:

- de bijdragefranchise zoals vastgesteld per 1 januari van het betreffende jaar.

Bij aanvang van de deelneming na 1 januari geldt voor het betreffende jaar als bijdragegrondslag twaalf maal het op het tijdstip van aanvang van de deelneming geldende vaste maandsalaris, verminderd met de eventuele component die daarin begrepen moet worden geacht voor na 1 januari doorgevoerde algemene salarisverhogingen, vermeerderd met:

- 8% in verband met de vakantietoeslag; en
- door de werkgever opgegeven toeslagen;

en, indien van toepassing, verlaagd met:

- de voor de deelnemer vastgestelde arbeidsvoorwaardelijke bijdrage voor zover deze betrekking heeft op de hiervoor genoemde elementen van de bijdragegrondslag bij aanvang van de deelname na 1 januari.

De som van deze bedragen bedraagt per 1 januari 2026 maximaal € 137.800,-. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari bij ministeriële regeling aangepast. De (gemaximeerde) som wordt vervolgens verminderd met:

- de bijdragefranchise zoals vastgesteld per 1 januari van het betreffende jaar.

Voor deelnemers met een arbeidsovereenkomst met **KHS** geldt dat de bijdragegrondslag gelijk is aan de voor **KHS** geldende bruto pensioengrondslag.

Bij een dienstverband voor een deel van een jaar, wordt de Bijdragegrondslag naar rato vastgesteld.

Bijzonder partnerpensioen:

Het partnerpensioen dat aan een gewezen partner in de zin van dit reglement levenslang wordt uitbetaald in geval van overlijden van de gepensioneerde ná diens pensioeningangsdatum.

Bijzonder ouderdomspensioen:

Dat deel van het ouderdomspensioen dat aan een gewezen partner in de zin van dit reglement wordt uitgekeerd vanaf de pensioeningangsdatum tot aan overlijden of tot aan het eerdere overlijden van de gewezen partner.

Bruto pensioengrondslag:

Voor deelnemers met een arbeidsovereenkomst met **KLM** of **KFA** geldt:

Twaalf maal het vaste maandsalaris van de deelnemer per 1 januari van het betreffende jaar, vermeerderd met:

- 8% vakantietoeslag;

en, indien van toepassing, vermeerderd met:

- door de werkgever opgegeven toeslagen;
- twaalf maal het door de werkgever opgegeven bedrag aan vaste onregelmatigheidstoeslag en/of overbruggingstoeslag en/of fictieve ploegendienstbetaling bij uitzending, per 1 januari van het betreffende jaar; en
- het percentage van het variabel inkomen van het voorafgaande jaar, rekening houdend met de in het lopende jaar van toepassing zijnde maxima voor de berekening van het variabele inkomen; en
- 8,33% eindejaarsuitkering voor deelnemers met een vaste uitkering.

uitgaande van de in de voor **KLM** geldende CAO of de voor **KFA** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling afgesproken normale arbeidsduur.

Voor de deelnemer met standplaats buiten Nederland: de bruto pensioengrondslag die zou gelden indien de standplaats van de deelnemer Nederland zou zijn geweest.

Bij aanvang van de deelneming wordt voor de vaststelling van de bruto pensioengrondslag uitgegaan van het 'at target' percentage variabel inkomen voor dat jaar. Voorts wordt bij aanvang van de deelneming na 1 januari voor de vaststelling van de bruto pensioengrondslag uitgegaan van 12 maal het op het tijdstip van aanvang van de deelneming geldende vaste maandsalaris, en/of onregelmatigheidstoeslag, verminderd met de eventuele component die daarin begrepen moet worden geacht voor na 1 januari doorgevoerde algemene salarisverhogingen.

Voor deelnemers met een arbeidsovereenkomst met **KHS** geldt:

Twaalf maal het met de werknemer overeengekomen vaste bruto maandsalaris, zoals vastgesteld per 1 januari van ieder jaar, uitgaande van een fulltime dienstverband, vermeerderd met:

- de vakantietoeslag,;
- de regelmatige onregelmatigheidstoeslag zoals opgegeven door **KHS**
- de vaste maandelijksse toeslag voor zover dit is overeengekomen met **KHS**.

Gratificaties, tantièmes, vergoeding voor overwerk en andere door **KHS** nader aan te geven emolumenten, blijven buiten beschouwing.

Bij aanvang van het deelnemerschap na 1 januari geldt voor het betreffende jaar als jaarsalaris 12 maal het op het tijdstip van aanvang van het deelnemerschap met de werknemer overeengekomen vaste bruto maandsalaris uitgaande van een fulltime dienstverband, vermeerderd met de vakantietoelage, de regelmatige onregelmatigheidstoelage zoals opgegeven door **KHS** en de vaste maandelijkse toeslag voor zover dit is overeengekomen met **KHS**.

Voor de bruto pensioengrondslag geldt een maximering, zie het begrip 'Maximering bruto pensioengrondslag'.

Bij een dienstverband voor een deel van een jaar, wordt de bruto pensioengrondslag naar rato vastgesteld.

CAO:

De Collectieve Arbeidsovereenkomst voor **KLM**-Grondpersoneel.

Deelnemer:

de persoon die:

- met een onder de CAO vallend dienstverband in dienst treedt bij de **KLM** of
- in dienst treedt bij **KHS** of **KFA**, dan wel
- In dienst treedt bij een Verbonden werkgever, door deze werkgever als deelnemer is voorgedragen en door het Bestuur als zodanig is toegelaten.

Deelnemer met een deeltijd arbeidsduur:

Deeltijdwerknemer op grond van de bij CAO of anderszins collectief overeengekomen regelingen met betrekking tot deeltijd arbeidsduur.

Deeltijdfactor (deeltijdpercentage):

Het percentage dat de deeltijd arbeidsduur uitmaakt van de bij CAO of arbeidsvoorwaardenregeling afgesproken niet-deeltijd arbeidsduur.

Deeltijdpensioendatum:

De gekozen datum waarop het pensioen gedeeltelijk vervroegd ingaat.

Deeltijdpensioenpercentage:

Het percentage van het op de deeltijdpensioendatum opgebouwde pensioen, dat op die datum ingaat.

Eerste WIA-dag:

De eerste dag waarop recht bestaat op een WIA-uitkering en/of op een arbeidsongeschiktheidspensioen krachtens dit reglement.

Fonds:

Stichting Algemeen Pensioenfonds KLM.

Franchise:

Het deel van de bruto pensioengrondslag waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt. De hoogte van de franchise is vermeld in de bijlage 7 bij dit reglement.

De franchise is per 1 januari van enig jaar gelijk aan het fiscaal minimale bedrag zoals bedoeld in artikel 18a, lid 3, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Gepensioneerde:

Pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Gewezen deelnemer:

Een ex-werknemer die op grond van de pensioenovereenkomst geen premie meer inlegt voor de vorming van het persoonlijk pensioenvermogen, nog niet de pensioenrichtleeftijd heeft bereikt en die bij beëindiging van de deelneming een premievrij persoonlijk pensioenvermogen jegens het Fonds heeft behouden.

Kind:

Onder kind wordt in dit reglement verstaan:

1. het wettige, gewettigde, erkende of geadopteerde kind van de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde;
2. het stiefkind of pleegkind van de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde, mits dit kind door hem of haar als eigen kind wordt onderhouden en opgevoed;
3. het door de werkgever erkende kind van de partner, mits:
 - het kind jonger dan 25 jaar is op het moment van erkenning; de partner als ouder in een familierechtelijke betrekking tot het kind staat;
 - het kind tot de gezamenlijke huishouding behoort van deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde en partner;
 - de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde het kind als eigen kind verzorgt en opvoedt, met dien verstande dat de erkenning van het kind onverminderd van kracht blijft zonder dat daartoe enige nadere handeling van het Bestuur vereist is, indien de samenwonende partners hun partnerschap wettelijk laten registreren.

KLM:

Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V., gevestigd te Amstelveen en de aan haar gelieerde ondernemingen.

KHS:

KLM Health Services B.V., gevestigd te Haarlemmermeer (Schiphol-Oost) en de aan haar gelieerde ondernemingen.

KFA:

KLM Flight Academy B.V., gevestigd te Eelde en de aan haar gelieerde ondernemingen.

Loondoorbetaling:

Een loondoorbetaling als bedoeld in artikel 7:629 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. Gedurende 104 weken komt de loondoorbetaling tijdens ongeschiktheid tot werken als gevolg van ziekte, zwangerschap of bevalling voor rekening van de werkgever.

Maximering bruto pensioengrondslag :

De bruto pensioengrondslag voor de premie inleg voor het persoonlijk pensioenvermogen, de verzekering van partner- en wezenpensioen en de premievrije voortzetting tijdens arbeidsongeschiktheid is gemaximeerd tot het bedrag van het wettelijk maximum. Dit bedrag is neergelegd in artikel 18ga lid 1 Wet

op de loonbelasting 1964 en wordt jaarlijks per 1 januari bij ministeriële regeling aangepast. De hoogte van de maximale bruto pensioengrondslag is vermeld in de bijlage 7 bij dit reglement.

Netto pensioengrondslag:

De gemaximeerde bruto pensioengrondslag verminderd met de franchise.

Overrendement:

Het saldo van het totaal behaalde rendement op de beleggingen, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat en het toebedeelde beschermingsrendement alsmede de overige toe te delen resultaten op basis van de toedelingsregels.

Partner:

Onder partner wordt in dit reglement verstaan:

- a. de echtgenote of echtgenoot van de deelnemer, de gewezen deelnemer of pensioengerechtigde;
- b. de ongehuwde vrouw of man met wie de ongehuwde deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde een geregistreerd partnerschap in de zin van titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan ;
- c. de ongehuwde vrouw of man – niet zijnde bloedverwant in de eerste graad (ouder-kind), dan wel een bloedverwant in de tweede graad (grootouder-kind) in de rechte lijn of een meerderjarig stiefkind of meerderjarig pleegkind -, met wie de ongehuwde deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde
 - een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst heeft gesloten waarin zij zich wederzijds hebben verplicht voor elkaar te zorgen; dan wel
 - een tweezijdige samenlevingsverklaring hebben ondertekend waarin zij verklaren op hetzelfde adres te wonen en voor elkaar te zorgen.

Een periode van partnerschap op grond van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst of tweezijdige samenlevingsverklaring, welke aansluitend is omgezet in een huwelijk, geregistreerd partnerschap met dezelfde partner, zal bijgevolg niet als een scheiding in de zin van dit reglement worden beschouwd.

Voor de toepassing van dit reglement wordt op enig moment slechts één persoon die voldoet aan de definitie van “partner” als partner in de zin van dit reglement aangemerkt.

Om een op grond van een in het buitenland gesloten en geregistreerd huwelijk aanwezige echtgenote of echtgenoot van de deelnemer, de gewezen deelnemer of pensioengerechtigde als partner in de zin van dit reglement te kunnen aanmerken, dient de betreffende echtgenote of echtgenoot te worden aangemeld bij het Fonds. Het Fonds kan hieraan de voorwaarde stellen dat de akte van het in het buitenland gesloten en geregistreerd huwelijk dient te worden vertaald en/of moet worden gelegaliseerd in het land waarin de akte is afgegeven.

Indien de gezamenlijke huishouding eindigt wegens opname van de deelnemer of partner in een zorginstelling, blijft de partnerstatus behouden, mits de gezamenlijke huishouding direct voorafgaand aan de opname bestond en aan de voorwaarden van dit reglement werd voldaan.

Partnerpensioen:

Het levenslange pensioen ten behoeve van de nagelaten partner.

Pensioeningangsdatum:

De dag waarop het pensioen feitelijk en in zijn geheel ingaat.

Pensioengerechtigde:

Degene die krachtens de bepalingen van dit reglement recht heeft op een pensioen van het Fonds.

Pensioenrichtleeftijd:

De dag waarop door de betreffende deelnemer de AOW-leeftijd wordt bereikt.

Pleegkind:

De kinderen waarvoor de deelnemer of partner pleegouder is en kinderbijslag ontvangt. Voor pleegkinderen vanaf 18 jaar geldt dat vóór het 18e jaar kinderbijslag moet zijn ontvangen en daarna een bijdrage van minimaal €522 per kwartaal (norm 2025) moet worden geleverd. Kinderen met een kostendekkende pleegvergoeding zijn uitgesloten.

Projectierendement:

Het ingerekende toekomstig rendement voor de vaststelling van variabele uitkeringen.

Reële pensioen:

De pensioenuitkering, rekening houdend met toekomstige inflatie.

Risicogrondslag:

De laatst vastgestelde bruto pensioengrondslag voorafgaand aan het overlijden, waarbij het in de bruto pensioengrondslag begrepen percentage variabel inkomen wordt vervangen door het over de laatste drie jaar voorafgaand aan het kalenderjaar van overlijden gemiddelde percentage variabel inkomen.

Risicohouding:

De vastgestelde mate waarin een groep deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden bereid is beleggingsrisico's te lopen met het oog op hun doelstellingen en de mate waarin deze groep beleggingsrisico's kan dragen gegeven de kenmerken van deze groep.

Scheiding:

Echtscheiding, scheiding van tafel en bed of beëindiging van het geregistreerd partnerschap.

Sekseneutrale factoren:

Voor mannen en vrouwen gelijke actuariële factoren, gebaseerd op het werkelijke aantal mannen en vrouwen dat deelneemt aan het Fonds.

Solidariteitsreserve:

Een collectieve vermogensreserve waarmee in een solidaire premieovereenkomst financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld.

Statuten:

De statuten van het Fonds.

Stiefkind:

Het eigen kind van de partner dat tot het huishouden van de deelnemer behoort of waarvoor de deelnemer financieel bijdraagt, blijkend uit inschrijving op hetzelfde adres (BRP), co-ouderschap (156 dagen per jaar) of een financiële bijdrage van minimaal €522 per kwartaal (norm 2025).

Tijdelijk partnerpensioen:

Tijdelijk partnerpensioen dat aan de nabestaande partner wordt uitgekeerd tot de AOW-leeftijd van de nabestaande partner.

Toedelingsregels:

De wijze waarop bij de solidaire premieovereenkomst financiële mee- of tegenvallers als gevolg van het collectief gevoerde beleggingsbeleid, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat via beschermingsrendementen en overrendementen in de voor pensioenuitkering bestemde vermogens of in de solidariteitsreserve wordt verwerkt.

UWV:

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, genoemd in hoofdstuk 5 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

Variabel pensioen:

Een variabele pensioenuitkering in de zin van artikel 10a lid 2 Pensioenwet.

Verbonden werkgever:

De werkgever, die als zodanig ten aanzien van een bepaalde deelnemer door de werkgever aan het Bestuur is opgegeven en door deze, met inachtneming van het bepaalde in de Pensioenwet is aanvaard, zolang die opgave niet door de werkgever is ingetrokken.

Verwachte prijsinflatie:

De door het bestuur bepaalde lange termijn verwachting van de prijsinflatie zijnde 2% gebaseerd op de Commissie Parameters 2022. Dit percentage kan periodiek worden herijkt.

Werkgever:

KLM, KHS of KFA.

Werknemer:

De persoon met een arbeidsovereenkomst met de werkgever, mits deze als werknemer in de zin van de Pensioenwet kan worden aangemerkt.

Werknemersorganisatie:

De als zodanig door de werkgever erkende werknemersorganisatie voor de CAO.

WIA:

De Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

WIA-uitkering:

- de uitkering krachtens de WIA-regeling Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA-uitkering), dan wel
- de uitkering krachtens de WIA-regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA-uitkering).

WIA-uitkeringsgrens:

Het maximale bedrag aan inkomen waarover een WIA-uitkering kan worden toegekend. De hoogte van de WIA-uitkeringsgrens per 1 januari van een jaar is vermeld in de bijlage 7 bij dit reglement. De WIA-uitkeringsgrens volgt het maximum dagloon bedoeld in artikel 17 lid 1 en artikel 18 van de Wet financiering sociale verzekering.

Artikel 1.2 Deelnemerschap

1. Het deelnemerschap vangt (ten vroegste per 1 januari 2026) aan:
 - a. op de datum waarop de deelnemer met een onder de CAO vallende arbeidsovereenkomst met **KLM** dan wel met een arbeidsovereenkomst met **KHS** of **KFA**, persoonlijk pensioenvermogen verwerft jegens het Fonds, conform dit pensioenreglement;
 - b. ingeval de rechter bepaalt dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst: op de datum waarop de rechter vonnis of arrest heeft gewezen;
 - c. ingeval de Belastingdienst beschikt dat Loonheffing toegepast moet worden; op de datum waarop de Belastingdienst heeft beschikt;
 - d. ingeval de Wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden of de Wet beoordeling arbeidsrelaties is ingeroepen, en degene die het recht op een arbeidsovereenkomst inroept geldt als voorwaarde dat
 - 1) deze een melding heeft gedaan nadat de dagvaarding is betekend aan **KLM**, **KFA** dan wel **KHS** of het werk aanvang nam;
 - én
 - 2) **KLM**, **KFA** dan wel **KHS** opgave heeft gedaan aan het Fonds, van de hoogte van de vergoeding op de datum van aanvang van het tijdvak waarop deze opgave betrekking heeft inclusief het aantal gewerkte uren over dit loontijdvak.

Werknemers van **KFA** in de functies Testinstructeur Grading, en Gastinstructeur worden van deelname aan de pensioenregeling uitgezonderd.

2. Het deelnemerschap eindigt:
 - a. bij het bereiken van de (vervroegde) pensioeningangsdatum;
 - b. bij beëindiging van het dienstverband met de werkgever, tenzij het bepaalde in lid 3 van toepassing is;
 - c. bij overlijden van de deelnemer.

Uitzonderingen einde deelnemerschap

3. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid wordt het deelnemerschap geacht voort te duren en het verwerven van pensioen geheel of gedeeltelijk voortgezet na beëindiging van het dienstverband zolang de persoon:
 - a. recht heeft op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid;

- b. recht heeft op voortzetting van de pensioenopbouw op grond van een door **KLM** met de werknemersorganisaties overeengekomen regeling in de sfeer van de arbeidsvoorwaarden, en het Fonds bereid is deze regeling uit te voeren;
- c. recht heeft op voortzetting van de pensioenopbouw op grond van een met **KLM** overeengekomen individuele regeling in de sfeer van de arbeidsvoorwaarden, en het Fonds bereid is deze regeling uit te voeren.

Voortzetting van de pensioenopbouw vindt uitsluitend plaats indien en voor zover dit met de wet- en regelgeving in overeenstemming is.

- 4. Indien de rechter heeft geoordeeld dat sprake is van een arbeidsovereenkomst, of indien de Belastingdienst heeft beschikt dat Loonheffing verschuldigd is, is over de periode tot de datum waarop de rechter vonnis heeft gewezen of de Belastingdienst heeft beschikt, geen pensioen verworven. De verwerving van pensioen vangt dan aan op de datum waarop de rechter in laatste instantie heeft geoordeeld dat sprake is van een arbeidsovereenkomst, of de Belastingdienst heeft beschikt dat Loonheffing verschuldigd is.
- 5. Het Fonds stelt algemene informatie over de pensioenregeling van het Fonds beschikbaar via de website www.klmgrondfonds.nl. Op de website is de actuele versie van de statuten, het pensioenreglement en de uitvoeringsovereenkomst te raadplegen. Het Fonds stelt de deelnemer naar keuze schriftelijk of elektronisch op de hoogte van de wijziging van de statuten en het basispensioenreglement.

Artikel 1.3 Verplichtingen van de deelnemers en het Fonds

Verplichtingen van de deelnemer

- 1. Degene die op grond van de bepalingen van dit reglement aanspraak c.q. recht op uitkering van enig pensioen heeft, dan wel voor zo'n uitkering in aanmerking kan komen, is verplicht aan de goede uitvoering van de bepalingen van dit reglement mee te werken. Bovendien dienen alle gegevens en bewijsstukken te worden overlegd die het Bestuur in het belang van een juiste toepassing van de statuten en dit reglement noodzakelijk acht.
- 2. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde een inlichting heeft verstrekt of achterwege gelaten waardoor een aanspraak of recht op pensioen niet juist is vastgesteld, dan wel geen medewerking heeft verleend tot de verkrijging van een uitkering krachtens sociale verzekering, waarop betrokkene recht had kunnen doen gelden, stelt het Bestuur de aanspraak of het recht op pensioen respectievelijk uitkering krachtens sociale verzekering nader vast op grond van de juiste dan wel - bij ontbreken daarvan - naar beste weten door het Bestuur te bepalen gegevens. Het inmiddels te veel of te weinig betaalde wordt met de betrokkene verrekend. Deze bepalingen gelden voor zover mogelijk ook ten aanzien van de (voormalige) partner en kinderen van de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde.
- 3. Indien het Bestuur dit voor een juiste toepassing van de statuten en dit reglement noodzakelijk acht, is - binnen de door de wet daarvoor gestelde grenzen - de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde verplicht zich aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

4. Indien de ernst van de gedraging en de mate van verwijtbaarheid ten aanzien van het niet voldoen aan de bepalingen in de voorgaande leden van dit artikel daartoe naar het oordeel van het Bestuur aanleiding geven, kan het Bestuur een proportionele sanctie vaststellen of geen uitkering verlenen.

Verplichtingen van het Fonds

5. Jaarlijks verstrekt het Fonds aan de deelnemer een opgave van het persoonlijk pensioenvermogen overeenkomstig de Pensioenwet en de daarop berustende bepalingen. De gewezen deelnemer ontvangt ten minste een keer in de vijf jaar een opgave van zijn verworven persoonlijke pensioenvermogen. Voor deelnemers wordt tevens informatie verstrekt over de waardeangroei van pensioenaanspraken, berekend overeenkomstig de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.
6. Op verzoek van de gewezen deelnemer verstrekt het Fonds binnen drie maanden een opgave van het verworven persoonlijk pensioenvermogen. Het Bestuur kan besluiten een vergoeding te vragen voor de aan deze opgave verbonden kosten.
7. Het Bestuur stelt - rekening houdend met de wettelijke bepalingen hieromtrent - nadere regels vast voor de vaststelling van de jaarlijkse en tussentijdse pensioenopgave van het verworven persoonlijk pensioenvermogen die aan de (gewezen) deelnemer, pensioengerechtigde en andere aanspraakgerechtigden wordt verstrekt.
8. Het Fonds zorgt ervoor dat de deelnemers bij toetreding schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de inhoud van de geldende statuten en het geldende pensioenreglement. Jaarlijks worden de deelnemers schriftelijk van eventuele wijzigingen daarin door het Fonds op de hoogte gesteld.
9. De (gewezen) deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde ontvangen op verzoek de geldende statuten en het geldende pensioenreglement en de uitvoeringsovereenkomst tussen het Fonds en de werkgever.
10. Het Fonds verstrekt de informatie als bedoeld in dit artikel elektronisch, tenzij de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde aangeeft de informatie op schrift te willen ontvangen.

Artikel 1.4 Uw bijdrage

1. De deelnemers dragen bij in de kosten van de pensioenregeling. De eigen bijdrage is opgenomen in de bijlage 7 bij dit reglement en kan als onderdeel van het arbeidsvoorwaardelijk overleg jaarlijks worden aangepast.
2. De deelnemersbijdragen zijn per maand verschuldigd. De werkgever draagt zorg voor inhouding op het salaris en de afdracht van deze deelnemersbijdragen aan het Fonds.
3. Indien en voor zover de deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van onderdeel 5 van dit reglement (Als u arbeidsongeschikt wordt) en er tevens sprake is van een dienstverband, dan wordt de premie voor het tijdelijk partnerpensioen uit hoofde van artikel 4.4 (tijdelijk partnerpensioen) in mindering gebracht op het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer.

De vrijwillige verzekeringen uit hoofde van artikel 4.4 (tijdelijk partnerpensioen) en het partnerpensioen dat is verzekerd na intreden van arbeidsongeschiktheid (artikel 10.1 lid 22) komen als geen sprake is van een dienstverband wel volledig voor rekening van de arbeidsongeschikte deelnemer. Voor deze arbeidsongeschikte deelnemer wordt de bijdrage voor het vrijwillig aanvullend partnerpensioen voor zover niet vallend onder de premievrije voortzetting ingehouden op het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer.

4. Voor een deeltijdwerknemer wordt de bijdrage vastgesteld in de verhouding tussen de verminderde en de bij CAO of arbeidsvoorwaardenregeling geldende voltijds arbeidsduur, met uitzondering van de verzekering van het tijdelijk partnerpensioen.

Artikel 1.5 Uitkeren van uw pensioenen

1. De uitbetaling van de pensioenen dan wel de uitkering-ineens in verband met de afkoop klein pensioen op grond van artikel 7.2 wordt uitgekeerd aan de rechthebbende.
2. Het pensioen wordt – onder inhouding van belasting en premies en/of andere wettelijk verplichte afdrachten – in maandelijkse termijnen bij achterafbetaling aan het einde van de betreffende maand uitgekeerd op een door de rechthebbende aan te wijzen bankrekening binnen de Europese Unie. Als de rechthebbende een bankrekening buiten de Europese Unie aanwijst, is het Fonds bevoegd de kosten van de uitkeringen bij de rechthebbende in rekening te brengen.
3. Ten onrechte ontvangen uitkeringen kunnen worden teruggevorderd met inachtneming van het terugvordering- en herzieningenbeleid van het Fonds. Het terugvordering- en herzieningenbeleid van het Fonds is gepubliceerd op de website van het Fonds.

2. Uw pensioen

Artikel 2.1 Pensioen

1. De pensioenregeling die is vastgelegd in dit reglement heeft het karakter van een solidaire premieovereenkomst in het kader van de Pensioenwet.
2. Overeenkomstig de bepalingen van dit reglement geeft het deelnemerschap aanspraak op:
 - a. een persoonlijk pensioenvermogen voor de aankoop van ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen op de pensioeningangsdatum (artikel 8.1)
 - b. partnerpensioen op risicobasis (artikel 4.1)
 - c. wezenpensioen op risicobasis (artikel 4.1)
 - d. tijdelijk partnerpensioen op risicobasis (artikel 4.4)
 - e. arbeidsongeschiktheidspensioen op risicobasis (artikel 5.1)
 - f. premievrije voortzetting pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid (artikel 10.1).
3. Voor de vóór 1 januari 2026 verworven pensioenaanspraken en -rechten zijn in Bijlagen 1 tot en met 5 overgangsbepalingen opgenomen.

Artikel 2.2 Beschikbare premie

1. Voor de deelnemer wordt door de werkgever, gedurende het deelnemerschap met inachtneming van het bepaalde in dit reglement, een premie beschikbaar gesteld vanaf de datum van aanvang van deelname aan dit pensioenreglement. Indien het deelnemerschap gedurende de maand aanvangt of eindigt, dan wordt de betreffende maandpremie voor die maand naar rato vastgesteld.
2. Het Fonds belegt de door de werkgever beschikbaar gestelde premie, ongeacht of deze premie daadwerkelijk is betaald door de werkgever.
3. De arbeidsongeschikte deelnemer heeft aanspraak op (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling ingeval van arbeidsongeschiktheid conform artikel 10.1.
4. De beschikbare premie wordt gedurende het deelnemerschap maandelijks vastgesteld. Deze beschikbare premie is leeftijdsonafhankelijk en wordt maandelijks vastgesteld en in rekening gebracht bij de werkgever.
5. De werkgever is naast de beschikbare premie voor de inleg van het persoonlijk pensioenvermogen een premie voor uitvoeringskosten (inclusief excasso) verschuldigd. Beide premies zijn opgenomen in de door de werkgever af te dragen totale vaste premie.

Het percentage van de beschikbare premie voor de vorming van het persoonlijk pensioenvermogen, financiering van kosten en (verplichte) risicoverzekeringen, bedraagt voor deelnemers die in dienst zijn bij **KLM of KFA** per 1 januari 2026 32,4% van de netto pensioengrondslag. In de bijlage 7 bij dit reglement wordt voornoemd percentage nader onderverdeeld.

Het percentage van de beschikbare premie voor de vorming van het persoonlijk pensioenvermogen, financiering van kosten en (verplichte) risicoverzekeringen, bedraagt voor deelnemers die in dienst zijn bij **KHS** per 1 januari 2026 28,2% van de netto pensioengrondslag. In de bijlage 7 bij dit reglement wordt voornoemd percentage nader onderverdeeld.

De in dit lid vermelde beschikbare premie exclusief de financiering van kosten en (verplichte) risicoverzekeringen zal nooit meer bedragen dan de in enig jaar geldende fiscaal maximale premie zoals vermeld in artikel 18a lid 1 Wet op de loonbelasting 1964.

6. Indien en voor zover de deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van onderdeel 5 van dit reglement (Als u arbeidsongeschikt wordt) en er tevens sprake is van een dienstverband, dan wordt de premie voor het tijdelijk partnerpensioen uit hoofde van artikel 4.4 (tijdelijk partnerpensioen) ingehouden op het salaris door de werkgever.

De vrijwillige verzekeringen uit hoofde van artikel 4.4 (tijdelijk partnerpensioen) en het partnerpensioen dat is verzekerd na intreden van arbeidsongeschiktheid (artikel 10.1 lid 22) komen als geen sprake is van een dienstverband wel volledig voor rekening van de arbeidsongeschikte deelnemer. Voor deze arbeidsongeschikte deelnemer wordt de bijdrage voor het vrijwillig aanvullend partnerpensioen voor zover niet vallend onder de premievrije voortzetting ingehouden op het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer.

7. Indien zich met terugwerkende kracht wijzigingen voordoen in de deelnemersgegevens die van invloed zijn op de hoogte van de verschuldigde premie (zoals (niet limitatief) salariswijzigingen, indiensttreding, uitdiensttreding, deeltijdwijziging of andere personele mutaties), wordt de premie ten behoeve van het persoonlijk pensioenvermogen over die periode aangepast. Toedelingen vinden plaats vanaf het moment dat het Fonds bekend is met de aangepaste premie.

Artikel 2.3 Persoonlijk pensioenvermogen

1. Voor iedere deelnemer, gewezen deelnemer of gewezen partner met een bijzonder partnerpensioen of pensioen verkregen uit conversie, wordt door het Fonds een persoonlijk pensioenvermogen bijgehouden.
2. Het persoonlijk pensioenvermogen omvat de marktwaarde van de beleggingen van het Fonds die zijn toebedeeld aan de deelnemer, gewezen deelnemer of aanspraak- of pensioengerechtigde.
3. Het Fonds belegt het persoonlijk pensioenvermogen op grond van een collectief beleggingsbeleid met inachtneming van het bepaalde in dit pensioenreglement.

Artikel 2.4 Informatie over wijziging hoogte persoonlijk pensioenvermogen

1. De deelnemer wordt jaarlijks door het Fonds geïnformeerd over hoogte van het persoonlijk pensioenvermogen en van het te verwachten reële pensioen.
2. Het Fonds gaat met betrekking tot het te verwachten reële pensioen uit van een verwacht, optimistisch en pessimistisch scenario.

Artikel 2.5 Toevoegingen en onttrekkingen aan het persoonlijk pensioenvermogen

1. Een deel van de beschikbaar gestelde premie als vermeld in artikel 2.2, dat is bestemd voor vorming van pensioenvermogen, wordt periodiek toegevoegd aan het voor de deelnemer van toepassing zijnde persoonlijk pensioenvermogen. Indien en voor zover van toepassing worden aan het persoonlijk

pensioenvermogen toevoegingen dan wel onttrekkingen gedaan, zoals hierna en in artikel 3.4 nader omschreven.

2. Naast de in lid 1 genoemde toevoeging wordt aan het persoonlijk pensioenvermogen jaarlijks het beschermingsrendement en het overrendement, met inachtneming van bepaalde in art. 3.2, toegevoegd dan wel onttrokken met in achtneming van de door het Fonds vastgestelde risicohouding (Artikel 3.3). Daarnaast worden de overige resultaten (sterfteresultaten, indirecte vermogensbeheerkosten) toegevoegd dan wel onttrokken aan het persoonlijk pensioenvermogen. Onttrekkingen kunnen tevens plaatsvinden indien de door het Fonds gehanteerde reserves onder het wettelijk vastgestelde minimumniveau komen. Toevoegingen kunnen tevens plaatsvinden indien de door het Fonds gehanteerde reserves boven het wettelijk vastgestelde maximumniveau komen.
3. Toedelingen vinden plaats conform de in artikel 3.4 en in bijlage 6 vastgestelde toedelingsregels.
4. Bij toepassing van artikel 134 Pensioenwet, alsmede aanverwante wet- en regelgeving kan het persoonlijk pensioenvermogen worden verminderd.
5. Toevoeging of onttrekking aan het persoonlijk pensioenvermogen wordt tevens toegepast indien het Fonds op grond van wet- en regelgeving daartoe verplicht is.

Artikel 2.6 Deeltijdwerknemers

1. De deeltijdwerknemer verwerft een persoonlijk pensioenvermogen in de verhouding tussen de overeengekomen deeltijd arbeidsduur en de bij de voor **KLM** geldende CAO of de voor **KHS** dan wel **KFA** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling overeengekomen normale arbeidsduur.
2. Voor een deeltijdwerknemer wordt de netto pensioengrondslag vastgesteld alsof de in de voor **KLM** geldende CAO of de voor **KHS** dan wel **KFA** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling afgesproken normale arbeidsduur zou gelden.
3. De hoogte van de premie van de deeltijdwerknemer wordt, met uitzondering van het tijdelijk partnerpensioen, berekend door de netto pensioengrondslag bij de voor **KLM** geldende CAO of bij de voor **KHS** dan wel **KFA** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling te vermenigvuldigen met de geldende deeltijdfactor.
4. Voor de berekening van het arbeidsongeschiktheidspensioen van de deelnemer met een deeltijd arbeidsduur, wordt de arbeidsongeschiktheidsgrondslag bij voltijds arbeidsduur vermenigvuldigd met op de eerste WIA-dag geldende deeltijdfactor.
5. Het tijdelijk partnerpensioen is voor een deeltijdwerknemer gelijk aan het bedrag bedoeld in artikel 4.4.
6. Bij de berekening van de voortgezette verwerving van persoonlijk pensioenvermogen tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van artikel 10.1 van dit reglement wordt van de veronderstelling uitgegaan dat de arbeidsongeschikte deeltijdwerknemer de bij de ingangsdatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen ("eerste WIA-dag") geldende deeltijdfactor gedurende de hele periode van arbeidsongeschiktheid, maar uiterlijk tot de pensioenrichtleeftijd zou hebben behouden.

7. Voor deelnemers die deelnemen aan de regeling deeltijd voorafgaand aan pensioen geldt dat zij een verplicht vervroegde pensioeningangsdatum kunnen hebben die vóór de pensioenrichtleeftijd ligt. Voor hen geldt dat op die vervroegde pensioeningangsdatum de deelname wordt beëindigd.

Artikel 2.7 Fiscale maxima en voorwaarden

1. Bij de vaststelling van de premie en het pensioen worden de voorwaarden en grenzen van de fiscale wet- en regelgeving zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 in aanmerking genomen. Zowel het Fonds als het arbeidsvoorwaardelijk overleg willen met de regeling als vastgelegd in dit pensioenreglement een pensioenregeling faciliteren die binnen deze grenzen ligt. Overschrijding van deze grenzen betekent immers dat alle rechten op ingegane en niet ingegane uitkeringen ineens belast zouden dienen te worden bij de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of nabestaande(n).
2. Gezien het eerste lid en met betrekking tot de bepalingen van dit pensioenreglement heeft het Fonds het recht om de bevoegde inspecteur der belastingen te verzoeken om afgifte van een voor bezwaar vatbare beschikking, waarin deze verklaart dat het onderhavige pensioenreglement kwalificeert als een 'zuivere en niet-bovenmatige' pensioenregeling in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964. Indien een zodanig verzoek is gedaan en onherroepelijk vast komt te staan dat het voorgelegde pensioenreglement niet als zodanig kan worden gekwalificeerd, zal het Fonds dit pensioenreglement en het op basis daarvan toegekende pensioen(kapitaal) onverwijld en met terugwerkende kracht tot de ingangsdatum van de reglementswijziging als genoemd in de eerste volzin aanpassen, zodanig dat dit pensioenreglement wél kwalificeert als 'een zuivere en niet bovenmatige' pensioenregeling in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964.
3. Indien het pensioenreglement op grond van het tweede lid met terugwerkende kracht wordt aangepast, dan vindt daaraan voorafgaand overleg met het arbeidsvoorwaardelijk overleg plaats. Bij deze aanpassing zal zoveel als mogelijk aangesloten worden bij doel en strekking van de regeling. Het Fonds is vanwege de aanpassing niet schadeplichtig jegens de (gewezen) werknemer, gepensioneerde of nabestaande(n), vanwege het eerste lid.

3. Beleggingsbeleid, solidariteitsreserve, risicohouding, toedelingsregels en projectierendement

Artikel 3.1 Beleggingsbeleid

1. Het Fonds belegt het persoonlijk pensioenvermogen van de deelnemer, de gewezen deelnemer en de pensioengerechtigde op grond van een collectief beleggingsbeleid met inachtneming van het bepaalde in dit pensioenreglement. Hierbij kan het Fonds voor wat betreft dit beleid onderscheid maken tussen deze verschillende groepen. Het beleggingsbeleid is gepubliceerd op de website van het Fonds.
2. Het Fonds belegt voor rekening en risico van de deelnemer overeenkomstig de door het Bestuur vastgestelde procedures voor de beleggingen.
3. De aansluiting van het beleggingsbeleid op de risicoblootstelling per leeftijdscohort wordt jaarlijks met in achtneming van de vastgestelde risicohouding zoals bepaald in artikel 3.3 van dit pensioenreglement door het Fonds getoetst.
4. Het beleggingsbeleid wordt door het Bestuur vastgesteld en periodiek getoetst, waarbij gebruik wordt gemaakt van onderzoek naar risicopreferentie van de deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden, wetenschappelijke inzichten en deelnemerskenmerken. De resultaten hiervan worden door het Bestuur beoordeeld na overleg met het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht van het Fonds. De toetsing van het beleggingsbeleid vindt plaats ten minste eenmaal in de vijf jaar en bij een ingrijpende wijziging.

Artikel 3.2 Solidariteitsreserve

1. Het Fonds houdt een solidariteitsreserve aan die toereikend wordt gefinancierd conform het door het Bestuur vastgestelde beleid.
2. De doelstelling van de solidariteitsreserve richt zich op het kunnen stabiliseren van de pensioenuitkeringen en het bijdragen aan de waardevastheid van de pensioenuitkeringen voor het deel van de inflatie dat uitgaat boven de verwachte prijsinflatie, zijnde de prijsinflatie boven 2%. Dit percentage kan periodiek worden herijkt. Met inachtneming van het bepaalde in lid 11 (maximale aanwending solidariteitsreserve in enig jaar), richt de doelstelling van de solidariteitsreserve zich op het kunnen stabiliseren van de pensioenuitkeringen en het bijdragen aan de waardevastheid van de pensioenuitkeringen voor het deel van de inflatie dat uitgaat boven de verwachte prijsinflatie, zijnde de prijsinflatie boven 2%. Dit percentage kan periodiek worden herijkt.
3. Indien de ontwikkeling van de solidariteitsreserve niet aansluit bij de verwachtingen vooraf, kan het Fonds de hoogte en het doel van de solidariteitsreserve nader aanpassen.
4. De beleggingsopbrengsten van de beleggingen voor de solidariteitsreserve zijn onderdeel van de solidariteitsreserve.
5. De waarde van de solidariteitsreserve wordt maandelijks per het einde van de maand bepaald.
6. De initiële vulling van de solidariteitsreserve bedraagt (maximaal) 5% van het fondsvermogen onder aftrek van de reserves (dit is gelijk aan 5% van alle voorzieningen (inclusief compensatie toegevoegd aan persoonlijke pensioenvermogens)) en sluit aan bij de verwachte langjarige vulgraad en is gekoppeld aan het totale vermogen van het Fonds op de dag voorafgaand aan de aanvangsdatum van deze pensioenregeling.

7. De vul- en uitdeelregels worden periodiek vastgesteld door het Bestuur en gelden in beginsel voor een periode van minimaal 5 jaar.
8. Er treden op voorhand geen herverdelingseffecten op tussen leeftijdsgroepen van deelnemers die bijdragen aan en/of profiteren van de solidariteitsreserve (geen ex-ante herverdeling).
9. Op jaarbasis wordt 5% van het positieve overrendement toegevoegd aan de solidariteitsreserve. Van deze dotatie wordt voor niet pensioengerechtigden per direct weer teruggestort in de persoonlijke pensioenvermogens, zodat per saldo de solidariteitsreserve wordt gevuld met 5% van het positieve overrendement van de pensioengerechtigden.
10. De waarde van de solidariteitsreserve mag niet negatief zijn en bedraagt minimaal 0% en maximaal 10% van het fondsvermogen onder aftrek van de reserves, gemeten op 31 december van enig jaar.
11. In enig jaar kan maximaal 10% van de in dat jaar aanwezige solidariteitsreserve worden aangewend voor de in lid 2 omschreven doelstelling.
12. Als de waarde van de solidariteitsreserve meer is dan het wettelijke maximum, dan wel het onder lid 10 genoemde maximum als dat lager is, dan wordt het meerdere verdeeld over de persoonlijke pensioenvermogens van de pensioengerechtigden die zijn ondergebracht bij het Fonds, conform de door het Bestuur vastgestelde regels.

Artikel 3.3 Risicohouding

1. Het Bestuur baseert het beleggingsbeleid en de toedelingsregels voor het beleggingsrisico op de door het Bestuur vastgestelde risicohouding, met inachtneming van de bepalingen bij of krachtens de Pensioenwet.
2. Bij het vaststellen van de risicohouding is onderscheid gemaakt naar leeftijdscohorten.
3. De risicohouding moet worden bepaald op basis van de volgende drie maatstaven:
 - De risicomaatstaf (bovengrens);
 - De verwachtingsmaatstaf (ondergrens);
 - De jaar-op-jaar afwijking in de uitkeringsfase (bovengrens).
4. Per leeftijdscohort is de volgende risicohouding vastgesteld voor deelnemers in de opbouwfase:

Leeftijdscohort	RISICHOUDING (in %)		
	risicomaatstaf	verwachtingsmaatstaf	jaar op jaar afwijking
15-29	63%	114%	
30-34	63%	96%	
35-39	63%	81%	
40-44	63%	61%	
45-49	59%	41%	
50-54	54%	28%	
55-59	49%	24%	
60-64	44%	15%	
65-67	39%	8%	

5. Per leeftijdscohort is de volgende risicohouding vastgesteld voor deelnemers in de uitkeringsfase:

Leeftijdscohort	RISICHOUDING (in %)		
	risicomaatstaf	verwachtingsmaatstaf	jaar op jaar afwijking
30-34	63%	40%	7%
35-39	63%	35%	7%
40-44	63%	30%	7%
45-49	59%	25%	7%
50-54	54%	20%	7%
55-59	49%	16%	7%
60-64	44%	12%	7%
65-69	39%	8%	7%
70-74	33%	8%	7%
75-79	32%	7%	7%
80-84	31%	6%	7%
85-89	30%	5%	7%
90-	27%	3%	7%

6. De risicohouding wordt door het Bestuur vastgesteld en periodiek getoetst, waarbij gebruik wordt gemaakt van onderzoek naar risicopreferentie van de deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden, wetenschappelijke inzichten en deelnemerskenmerken. De resultaten hiervan worden door het Bestuur beoordeeld na overleg met het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht van het Fonds. De toetsing van de risicohouding vindt plaats ten minste eenmaal in de vijf jaar en bij een ingrijpende wijziging. Het Bestuur is bevoegd op enig moment de risicohouding opnieuw vast te stellen.

Artikel 3.4 Toedelingsregels

1. Rendementen en risico's worden toebedeeld aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden op basis van vooraf vastgestelde toedelingsregels, zoals opgenomen in Bijlage 6. Daarbij wordt uitgegaan van de leeftijd in hele jaren zoals deze op het moment van toedeling geldt.
2. Door middel van de solidariteitsreserve worden financiële mee- en tegenvallers zodanig collectief gedeeld dat dit op voorhand leidt tot gemiddeld stabielere of hogere toekomstige en al ingegane pensioenuitkeringen voor alle generaties.
3. De toedelingsregels sluiten aan bij de per leeftijdscohort vastgestelde risicohouding en kunnen, met inachtneming daarvan, op enig moment door het Bestuur worden aangepast.

Artikel 3.5 Het projectierendement

Voor de vaststelling van de hoogte van het pensioen in de uitkeringsfase wordt gebruik gemaakt van het zogenoemde projectierendement. Het projectierendement is gelijk aan de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

4. Pensioen voor uw partner en kinderen

Partner- en wezenpensioen op risicobasis tijdens het deelnemerschap

Artikel 4.1 Partner- en wezenpensioen

1. Voor de partner en de kinderen van de deelnemer zijn een partner- en wezenpensioen en een tijdelijk partnerpensioen op risicobasis verzekerd. Zie artikel 4.4 van het pensioenreglement voor het tijdelijk partnerpensioen.
2. Het partnerpensioen bedraagt 24% van de laatst vastgestelde (gemaximeerde) bruto pensioengrondslag, waarbij het in de (gemaximeerde) bruto pensioengrondslag begrepen percentage variabel inkomen wordt vervangen door het over de laatste drie jaar gemiddelde percentage variabel inkomen (Risicogrondslag).
3. Deelnemers kunnen vrijwillig een aanvulling van het partnerpensioen van 11% van de in lid 2 bedoelde laatst vastgestelde bruto pensioengrondslag verzekeren. Dit vrijwillige partnerpensioen wordt automatisch meeverzekerd voor elke deelnemer met een partner tenzij deze daar - met schriftelijke instemming van de partner - expliciet vanaf ziet. Een deelnemer kan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4.3, na afzien van verzekering van het vrijwillige partnerpensioen, op ieder moment gedurende het deelnemerschap kiezen om zich weer te verzekeren voor het in dit lid bedoelde vrijwillige partnerpensioen. De bepalingen in dit reglement die van toepassing zijn op het in lid 2 bedoelde partnerpensioen, zijn van overeenkomstige toepassing op de in dit lid genoemde vrijwillige aanvulling van het partnerpensioen. Het bepaalde in dit artikel ten aanzien van afzien danwel opnieuw verzekeren van het vrijwillige partnerpensioen, is niet van toepassing op arbeidsongeschikte deelnemers.
4. Het wezenpensioen bedraagt voor deelnemers voor elk gerechtigd kind 15% van de laatst vastgestelde bruto pensioengrondslag, waarbij het in de bruto pensioengrondslag begrepen percentage variabel inkomen wordt vervangen door het over de laatste drie jaar gemiddelde percentage variabel inkomen (Risicogrondslag).
5. Het wezenpensioen wordt voor een ouderloos kind (volle wees) verdubbeld.
6. De verzekering van het partnerpensioen op risicobasis eindigt:
 - a. voor de ex-partner bij echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, beëindiging van het geregistreerd partnerschap of beëindiging van de gezamenlijke huishouding;
 - b. bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap anders dan door overlijden;
 - c. op de (vervroegde) pensioeningangsdatum;
 - d. de eerste dag van de maand volgend op de dag dat de deelnemer het Fonds informeert dat wordt afgezien van deze verzekering, voor zover deze verzekering op vrijwillige basis kan worden afgesloten.
7. Beëindiging van de gezamenlijke huishouding wordt in elk geval aangenomen na melding hiervan aan het Fonds.

Artikel 4.2 Ingangsdatum en uitkeringsduur van het partner- en wezenpensioen bij overlijden van de deelnemer

1. Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer gaan het partner- en wezenpensioen in op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer.
2. Het partnerpensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de partner.
3. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin het kind de leeftijd van 25 jaar bereikt dan wel tot en met de eerdere maand van overlijden van het kind.

Artikel 4.3 Wie hebben (geen) recht op partner- en wezenpensioen?

1. Voor de partner van de deelnemer is op risicobasis een partnerpensioen verzekerd.
2.
 - a. De nagelaten partner heeft géén recht op partnerpensioen indien de deelnemer overlijdt binnen één jaar na het sluiten van het huwelijk of na het aangaan van een geregistreerd partnerschap dan wel nadat een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst of samenlevingsverklaring aan het Fonds is overgelegd;
 - b. De nagelaten partner heeft géén recht op het verhoogde deel van het partnerpensioen, indien de deelnemer overlijdt binnen één jaar na de in artikel 4.1 lid 3 bedoelde verhoging van de dekking. Deze termijn gaat in op het moment dat het verzoek tot verhoging van de dekking aan het Fonds is gedaan.
 - c. Het Bestuur kan in afwijking van het bepaalde in sub a en b toch een recht op (verhoogd) partnerpensioen toekennen indien het aannemelijk is of wordt gemaakt, dat het overlijden niet het redelijkerwijs te verwachten gevolg is geweest van een ziekte of gebrek waaraan de overledene reeds lijdende was bij het sluiten van het huwelijk of bij het aangaan van een geregistreerd partnerschap dan wel bij de afgifte van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst of samenlevingsverklaring aan het Fonds.
3. Recht op wezenpensioen hebben de nagelaten kinderen van de (gewezen) deelnemer, respectievelijk de door de (gewezen) deelnemer erkende nagelaten kinderen van de partner.
4. Geen recht op partner- en wezenpensioen bestaat indien de ingang van bedoeld pensioen het gevolg is van enig misdrijf, gepleegd door de begunstigde of waaraan de begunstigde medeplichtig is geweest, een en ander voor zover het pensioen die begunstigde ten goede zou komen.

Artikel 4.4 Tijdelijk partnerpensioen

1. Voor de partner van de deelnemer is een vrijwillig tijdelijk partnerpensioen op risicobasis verzekerd. Het tijdelijk partnerpensioen wordt automatisch meeverzekerd voor elke deelnemer met een partner tenzij deze daar - met schriftelijke instemming van de partner - expliciet vanaf ziet.
2. De verzekering van het tijdelijk partnerpensioen voor de partner van de pensioengerechtigde die aansluitend aan het deelnemerschap met pensioen is gegaan, kan door de pensioengerechtigde voor eigen rekening worden voortgezet tot uiterlijk de dag waarop deze de AOW-leeftijd verhoogd met 10 jaar bereikt. Het Fonds bepaalt de hoogte van de premie. De premie wordt in dat geval verrekend met het op grond van artikel 8.1 aangekochte ouderdompensioen.

3. Het bedrag van het tijdelijk partnerpensioen voor de partner wordt jaarlijks aangepast. De hoogte van het bedrag wordt vermeld in de bijlage 7.
4. Bij overlijden van de deelnemer, gaat het tijdelijk partnerpensioen in op de dag waarop de deelnemer overlijdt.
5. Het tijdelijk partnerpensioen wordt uitgekeerd tot de eerste van de maand waarin de nagelaten partner de AOW-leeftijd bereikt. Bij eerder overlijden van de nagelaten partner wordt het tijdelijk partnerpensioen uitgekeerd tot de eerste dag van de maand volgend op de dag van overlijden van de nagelaten partner.
6. De verzekering van het tijdelijk partnerpensioen op risicobasis eindigt:
 - voor de ex-partner bij echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, beëindiging van het geregistreerd partnerschap of beëindiging van gezamenlijke huishouding;
 - bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap anders dan door overlijden, tenzij sprake is van voortzetting van de risicodekking als bedoeld in artikel 4.5 van dit pensioenreglement;
 - bij het bereiken van de dag waarop de partner de AOW-leeftijd bereikt.

Beëindiging van de gezamenlijke huishouding wordt in elk geval aangenomen na melding hiervan aan het Fonds.

De gezamenlijke huishouding van een deelnemer wordt geacht te zijn beëindigd op de datum die door één gewezen partner schriftelijk aan het Fonds is meegedeeld, met dien verstande dat deze beëindiging jegens het Fonds niet eerder effect heeft dan de datum waarop de melding door het Fonds is ontvangen.

7. a. De nagelaten partner heeft géén recht op een tijdelijk partnerpensioen indien de deelnemer overlijdt binnen één jaar na het sluiten van het huwelijk of na het aangaan van een geregistreerd partnerschap dan wel nadat een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst of samenlevingsverklaring aan het Fonds is overlegd.
- b. De nagelaten partner heeft géén recht op tijdelijk partnerpensioen indien de deelnemer overlijdt binnen één jaar na de in artikel 4.4 lid 1 bedoelde intrekking van de afstandsverklaring. Deze termijn gaat in op het moment dat het verzoek tot intrekking van de eerder gemaakte keuze aan het Fonds is gedaan.
- c. Het Bestuur kan toch een recht op een tijdelijk partnerpensioen toekennen indien het aannemelijk is of wordt gemaakt, dat het overlijden niet het redelijkerwijs te verwachten gevolg is geweest van een ziekte of gebrek waaraan de overledene reeds lijdende was bij het sluiten van het huwelijk of bij het aangaan van een geregistreerd partnerschap dan wel bij de afgifte van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst of samenlevingsverklaring aan het Fonds.
8. Geen recht op tijdelijk partnerpensioen bestaat indien de ingang van bedoeld pensioen het gevolg is van enig misdrijf, gepleegd door de begunstigde of waaraan de begunstigde medeplichtig is geweest, een en ander voor zover het pensioen die begunstigde ten goede zou komen.

Partner- en wezenpensioen als u uit dienst bent getreden

Artikel 4.5 Voortzetting risicodekking (tijdelijk) partner- en wezenpensioen na uitdiensttreding

1. Bij uitdiensttreding geldt - met inachtneming van het bepaalde in lid 8 van dit artikel - een termijn van maximaal 6 maanden voor automatische voortzetting van de risicodekking (tijdelijk) partner- en wezenpensioen op grond van artikel 4.1 (uitloopdekking).
2. Ingeval na uitdiensttreding sprake is van een Werkloosheidsuitkering (WW-uitkering) of Ziektewet (ZW), dan zal de risicodekking (tijdelijk) partner- en wezenpensioen automatisch en premievrij worden voortgezet voor de duur van maximaal 2 jaar. De risicodekking partner- en wezenpensioen vervalt na het bereiken van een maximale duur van 2 jaar, dan wel zodra de periode dat een WW- of ZW-uitkering wordt ontvangen, eindigt.
3. De risicodekking partnerpensioen wordt afgeleid van de Risicogrondslag. Dit betreft de laatst vastgestelde bruto pensioengrondslag voorafgaand aan het overlijden. De hoogte van het partnerpensioen wordt gebaseerd op het laatstelijk voor de uitdiensttreding geldende (deeltijd)percentage.
4. De hiervoor vermelde automatische voortzetting, behoudens de vrijwillige voortzetting vermeld in lid 5 van dit artikel, eindigt bij:
 - het eindigen van de WW-periode of ZW-periode;
 - het aangaan van een nieuwe dienstverband;
 - het bereiken van de (vervroegde) pensioeningangsdatum;
 - ontvangst van een verzoek na beëindiging van een partnerschap;
 - overlijden.
5. De gewezen deelnemer kan na afloop van de in de vorige leden vermelde automatische voortzetting op zijn verzoek gebruikmaken van de wettelijke mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting van de risicodekking partnerpensioen (inclusief het aanvullend partnerpensioen) en tijdelijk partnerpensioen. Deze vrijwillige risicodekking wordt jaarlijks voortgezet tot uiterlijk de pensioenrichtleeftijd of zoveel eerder als de gewezen deelnemer aangeeft deze risicodekking te willen beëindigen. De gewezen deelnemer dient hiervoor binnen een termijn van 3 maanden na de uitdiensttreding een verzoek bij het Fonds te doen. De gewezen deelnemer dient tevens de schriftelijke instemming van de partner aan het Fonds te overleggen. De premie hiervoor komt volledig voor rekening van de gewezen deelnemer en wordt gefinancierd uit zijn reeds opgebouwde, voor ouderdompensioen bedoelde gedeelte van het persoonlijk pensioenvermogen. De vrijwillige voortzetting van de risicodekking (tijdelijk) partnerpensioen kan op verzoek van gewezen deelnemer worden beëindigd en wordt tevens beëindigd ingeval van beëindiging van de partnerrelatie. Het Fonds wijst de gewezen deelnemer jaarlijks op de mogelijkheid om de vrijwillige voortzetting zoals bedoeld in dit artikel op te zeggen.
6. Van de in het voorgaande lid vermelde mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting van het (tijdelijk) partnerpensioen kan de (gewezen) deelnemer geen gebruik maken, indien op basis van de omvang van het opgebouwde persoonlijk pensioenvermogen de uitkering van het ouderdompensioen op jaarbasis op de (vervroegde) pensioeningangsdatum minder zou bedragen dan het wettelijk afkoopbedrag zoals bedoeld in artikel 66 Pensioenwet. Zie de bijlage 7 voor de actuele hoogte van dit bedrag.
7. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing indien de deelnemer de aanvullende risicodekking (tijdelijk) partnerpensioen tussentijds beëindigt, zonder dat sprake is van uitdiensttreding. Tussentijdse beëindiging van de aanvullende risicodekking partnerpensioen is alleen mogelijk indien en voor zover de risicodekkingen in zijn geheel worden beëindigd.

8. De gewezen deelnemer heeft geen recht op de in dit artikel vermelde uitloopdekking en vrijwillige voortzetting indien sprake is van een nieuw dienstverband dat aansluit op het dienstverband dat bij de werkgever beëindigd is.

Partner- en wezenpensioen als u met pensioen bent gegaan

Artikel 4.6 Partner- en wezenpensioen

1. Het op pensioeningangsdatum met inachtneming van het bepaalde in artikel 8.1 van dit reglement eventueel aangekochte partnerpensioen (optioneel) en het aangekochte wezenpensioen, komen met inachtneming van het bepaalde in dit pensioenreglement tot uitkering bij overlijden van de (gewezen) deelnemer op of na de pensioeningangsdatum.
2. Op het in lid 1 bedoelde partner- en wezenpensioen is het bepaalde in artikel 8.3 van toepassing.
3. Geen recht op partner- en wezenpensioen bestaat indien de ingang van bedoeld pensioen het gevolg is van enig misdrijf, gepleegd door de begunstigde of waaraan de begunstigde medeplichtig is geweest, een en ander voor zover het pensioen die begunstigde ten goede zou komen.

Artikel 4.7 Ingangsdatum en uitkeringsduur van het (tijdelijk) partner- en wezenpensioen bij overlijden van de gepensioneerde

1. Bij overlijden van de gepensioneerde gaat de (eventueel uit omzetting verkregen) aanspraak op (tijdelijk) partnerpensioen en het aangekochte wezenpensioen in op de dag waarop de pensioengerechtigde overlijdt.
2. Het (eventueel uit omzetting verkregen) partnerpensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de (voormalige) partner.
3. Het aangekochte wezenpensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin het kind de leeftijd van 25 jaar bereikt dan wel tot en met de eerdere maand van overlijden van het kind.
4. Het tijdelijk partnerpensioen wordt uitgekeerd tot de eerste van de maand waarin de nagelaten partner de AOW-leeftijd bereikt. Bij eerder overlijden van de nagelaten partner dan de hiervoor genoemde eerste dag van de maand waarin de nagelaten partner de AOW-leeftijd bereikt, wordt het tijdelijk partnerpensioen uitgekeerd tot de eerste dag van de maand volgend op de dag van overlijden van de nagelaten partner.

5. Als u arbeidsongeschikt wordt

Artikel 5.1 Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen

1. De deelnemer die recht heeft op een WIA-uitkering heeft - met inachtneming van het bepaalde in dit artikel - recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen van het Fonds. Voor de deelnemer die recht heeft op een WAO-uitkering, geldt het bepaalde in Bijlage 3.

Geen recht op arbeidsongeschiktheidspensioen

2. Er bestaat geen recht op arbeidsongeschiktheidspensioen:
 - als - en voor het gedeelte dat - de WIA-uitkering niet tot uitkering komt;
 - als het arbeidsongeschiktheidspercentage minder dan 35% bedraagt;
 - als voor het deel waarvoor de deelnemer bij aanvang van het deelnemerschap of tijdens de periode van twee jaar vóór de aanvang van het deelnemerschap een arbeidsongeschiktheidsuitkering, een arbeidsongeschiktheidspensioen of een soortgelijke uitkering heeft ontvangen. In de arbeidsovereenkomst kan dit anders zijn overeengekomen;
 - als de arbeidsongeschiktheid is ontstaan door opzet of grove roekeloosheid van de deelnemer.

Ingangsdatum

3. Het recht op arbeidsongeschiktheidspensioen van de deelnemer die recht heeft op een IVA-uitkering gaat in bij ingang van de IVA-uitkering, maar niet eerder dan na afloop van het tweede ziektejaar.
4. Het recht op arbeidsongeschiktheidspensioen van de deelnemer die recht heeft op een WGA-uitkering gaat in:
 - aansluitend op de beëindiging van de loongerelateerde uitkeringsperiode op grond van de WGA; of
 - op de eerdere datum van beëindiging van het dienstverband met de werkgever tijdens de loongerelateerde uitkeringsperiode op grond van de WGA.

Pensioengrondslag

5. Voor de berekening van het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt uitgegaan van de niet gemaximeerde bruto pensioengrondslag (zie Artikel 1: Begripsomschrijvingen) van de deelnemer *bij aanvang van de in artikel 10.1 genoemde voortzetting verwerving pensioen bij arbeidsongeschiktheid*.
6. Het in de bruto pensioengrondslag begrepen percentage variabel inkomen wordt voor de berekening van het arbeidsongeschiktheidspensioen vervangen door het gemiddelde percentage variabel inkomen over de laatste drie jaar, rekening houdend met de maximum bedragen van het betreffende jaar.
7. De bruto pensioengrondslag wordt jaarlijks per 1 januari tot de ingangsdatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen geïndexeerd met de algemene loonronde.

Hoogte arbeidsongeschiktheidspensioen bij volledige arbeidsongeschiktheid

8. Het arbeidsongeschiktheidspensioen voor de deelnemers bedraagt bij volledige arbeidsongeschiktheid (80-100%) de som van:
 - 10% van de bruto pensioengrondslag tot maximaal het bedrag van de WIA-uitkeringsgrens (zie bijlage 7) eventueel vermeerderd met
 - 80% van het deel van de bruto pensioengrondslag dat uitgaat boven het bedrag van de WIA uitkeringsgrens.

Hoogte arbeidsongeschiktheidspensioen bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid

9. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (35- 80%) het volgende percentage van het volledige arbeidsongeschiktheidspensioen.

Arbeitsongeschiktheidsklasse op basis van het arbeidsongeschiktheidspercentage:	Percentage van het volledige arbeidsongeschiktheidspensioen bij arbeidsongeschiktheid:
(80-100%)	(100)
65-80%	72,5
55-65%	60
45-55%	50
35-45%	40
0-35%	0

Einddatum

10. De uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen is een variabele pensioenuitkering zoals opgenomen in artikel 8.3 en wordt per maand achteraf uitgekeerd en eindigt op de dag:
- waarop het ouderdomspensioen ingaat;
 - waarop de AOW-leeftijd wordt bereikt;
 - van overlijden van de deelnemer;
 - van beëindiging van het recht op WIA-uitkering door het UWV;
 - waarop het door het Fonds berekende arbeidsongeschiktheidspercentage minder bedraagt dan 35%.

Artikel 5.2 Wijziging arbeidsongeschiktheid

Medisch onderzoek

1. De arbeidsongeschikte deelnemer is verplicht op verzoek van het Bestuur mee te werken aan een medisch onderzoek door een door het Bestuur aan te wijzen geneeskundige. Als betrokkene deze medewerking niet binnen een door het Bestuur te bepalen termijn verleent, kan het Bestuur de uit de arbeidsongeschiktheid voortvloeiende rechten vervallen verklaren.

Wijziging arbeidsongeschiktheidsklasse na uitdiensttreding

2. Als de door UWV of het Fonds vastgestelde arbeidsongeschiktheidsklasse wijzigt, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen dienovereenkomstig aangepast als die wijziging het gevolg is van:
- a. een verlaagde mate van arbeidsongeschiktheid; of
 - b. een verhoogde mate van arbeidsongeschiktheid op voorwaarde dat
 - deze toename voortvloeit uit dezelfde ziekte of hetzelfde gebrek op grond waarvan het arbeidsongeschiktheidspensioen werd toegekend en
 - na die toekenning tevens geen nieuw inkomen uit arbeid of uit onderneming werd genoten.

6. Einde deelneming

Artikel 6.1 Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap vóór de pensioeningangsdatum

1. Indien het deelnemerschap anders dan door overlijden of pensionering eindigt, behoudt de gewezen deelnemer een premievrij persoonlijk pensioenvermogen. Het bepaalde in artikel 2.5 (toevoegingen en onttrekkingen aan het persoonlijk pensioenvermogen) is van overeenkomstige toepassing;

Indien met het premievrije persoonlijk pensioenvermogen een ouderdomspensioen kan worden aangewend dat niet meer dan € 2 bruto per jaar bedraagt, komt - in afwijking van de eerste volzin - het pensioenvermogen per de datum van beëindiging van het deelnemerschap te vervallen ten gunste van het Fonds. De risicodekkingen voor arbeidsongeschiktheidspensioen, partner- en wezenpensioen en tijdelijk partnerpensioen op risicobasis vervallen eveneens.

2. Met de in lid 1 van dit artikel genoemde beëindiging van het deelnemerschap wordt gelijkgesteld de beëindiging van het arbeidsongeschiktheidspensioen anders dan door overlijden of pensionering, voor zover geen sprake (meer) is van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Indien en zolang sprake is van (gedeeltelijke) premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, blijft het deelnemerschap in stand overeenkomstig de mate van arbeidsongeschiktheid zoals door de werkgever aan het Fonds wordt doorgegeven.
3. Het premievrije persoonlijk pensioenvermogen is gelijk aan het tot de datum van beëindiging van het deelnemerschap opgebouwde persoonlijk pensioenvermogen als bedoeld in artikel 2.3 en de Overgangsbepalingen van dit reglement. Het persoonlijk pensioenvermogen wordt belegd.
4. De risicodekking voor het partner- en wezenpensioen kan na beëindiging van het dienstverband met inachtneming van de wettelijke mogelijkheden en het bepaalde in artikel 6.2 worden voortgezet.
5. Op de (vervroegde) pensioeningangsdatum heeft de gewezen deelnemer de keuzemogelijkheden als vermeld in de artikelen 8.1 t/m 8.5 van dit reglement. Daarnaast zal op de (vervroegde) pensioeningangsdatum een wezenpensioen voor de gewezen deelnemer worden aangekocht.
6. Aan de gewezen deelnemer wordt schriftelijk mededeling gedaan van het opgebouwde persoonlijk pensioenvermogen.
7. Het Bestuur kan op verzoek van een gewezen deelnemer op voor ieder geval te stellen voorwaarden de ingangsdatum van een nog niet ingegaan ouderdomspensioen vervroegen indien en voor zover dit in overeenstemming is met de wettelijke regels voor pensioenvervroeging. Het vervroegde ouderdomspensioen kan niet eerder ingaan dan 10 jaar voorafgaand aan de AOW-datum van de gewezen deelnemer. Deze keuze dient minstens binnen drie maanden voorafgaand aan de pensioeningangsdatum door middel van doorgifte van keuzes op de website van het Fonds of door een ter beschikking gesteld formulier aan het Fonds kenbaar te worden gemaakt.

Artikel 6.2 Vrijwillige voortzetting dekking pensioen voor uw partner na einde deelneming

1. De dekking voor het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen eindigt tenzij deze na beëindiging van het dienstverband en de in artikel 4.5 omschreven voortzetting van de risicodekking na uitdiensttreding op vrijwillige basis wordt voortgezet binnen de wettelijke mogelijkheden en kan worden voortgezet tot uiterlijk de pensioenrichtleeftijd. De vrijwillige voortzetting vindt geheel voor eigen rekening (uit het persoonlijk pensioenvermogen) van de gewezen deelnemer plaats. De gewezen deelnemer dient zich bij het Fonds hiervoor aan te melden. Het Fonds is gerechtigd nadere voorwaarden te stellen.
2. Het Fonds stelt de premie vast voor de vrijwillige dekking en is in bijlage 7 opgenomen.

7. Waardeoverdracht van uw opgebouwde pensioen

Artikel 7.1 Uw opgebouwde pensioen overdragen

Inkomende waardeoverdracht

1. De deelnemer die voor zijn indiensttreding bij de werkgever premievrije pensioenaanspraken dan wel persoonlijk pensioenvermogen heeft opgebouwd, verkrijgt - op basis van de wettelijke bepalingen en rekening houdend met de wettelijke termijnen - een aanvullende aanspraak boven de krachtens dit basispensioenreglement vastgestelde persoonlijk pensioenvermogen, mits:
 - a. er sprake is van een individuele beëindiging van de dienstbetrekking of deelneming bij de vorige werkgever;
 - b. deze premievrije pensioenaanspraken dan wel dit persoonlijk pensioenvermogen zijn opgebouwd in een dienstbetrekking die op of ná 8 juli 1994 is beëindigd;
 - c. de deelnemer schriftelijk een verzoek tot overdracht van de waarde van de premievrije pensioenaanspraken dan wel persoonlijk pensioenvermogen - op een door het Fonds (online) ter beschikking gesteld formulier - heeft gedaan;
 - d. de pensioenuitvoerder van de vorige werkgever de waarde van de premievrije pensioenaanspraken dan wel persoonlijk pensioenvermogen aan het Fonds heeft overgedragen.
2. De deelnemer voor wie het Fonds een overdrachtswaarde in het kader van een automatische waardeoverdracht (Wet waardeoverdracht klein pensioen) heeft ontvangen, verkrijgt een aanvullend persoonlijk pensioenvermogen dat wordt toegevoegd aan het krachtens dit basispensioenreglement vastgestelde persoonlijk pensioenvermogen.
3. De aan het Fonds overgedragen waarde wordt toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen conform dit pensioenreglement, volgens de bij en krachtens de Pensioenwet en artikel 19b lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964 gestelde regels.

Uitgaande waardeoverdracht

4. Het verworven persoonlijk pensioenvermogen wordt op verzoek van de gewezen deelnemer (indien nodig met instemming van de partner) overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer. Bij de berekening van de overdrachtswaarde worden ten minste de regels gehanteerd zoals deze bij of krachtens de Pensioenwet en artikel 19b lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964 van toepassing zijn.

Artikel 7.2 Kleine pensioenen

1. Het premievrije persoonlijk pensioenvermogen verkregen bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap wordt betrokken in een automatische waardeoverdracht (op grond van de Wet waardeoverdracht klein pensioen) indien de uitkering uit het premievrije persoonlijk pensioenvermogen op jaarbasis op het tijdstip van overdracht minder bedraagt dan het in artikel 66 van de Pensioenwet genoemde bedrag.

2. Indien automatische waardeoverdracht niet is gerealiseerd, zal het Fonds - met instemming van de gewezen deelnemer - de in het eerste lid bedoelde premievrije persoonlijk pensioenvermogen vervangen door een uitkering-ineens. Een automatische waardeoverdracht van klein pensioen is niet gerealiseerd indien in een periode van minimaal vijf jaar (gerekend vanaf de tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap) vijf pogingen tot automatische waardeoverdracht niet tot een daadwerkelijke waardeoverdracht hebben geleid.
3. Op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen zal het Fonds het premievrije persoonlijk pensioenvermogen, met instemming van de (gewezen) deelnemer dan wel de pensioengerechtigde, vervangen door een uitkering-ineens indien de uitkering uit het premievrije persoonlijk pensioenvermogen op jaarbasis op de ingangsdatum lager is dan het in artikel 66 van de Pensioenwet genoemde bedrag.
4. Het Fonds heeft met inachtneming van de wettelijke bepalingen jegens de nabestaanden het recht om een recht op partnerpensioen of wezenpensioen ten behoeve van de nabestaanden van dezelfde deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde af te kopen, indien de uitkering van het partnerpensioen of wezenpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 van de Pensioenwet genoemde bedrag.
5. Het Fonds heeft met inachtneming van de wettelijke bepalingen jegens de gewezen partner het recht om een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af te kopen indien de uitkering van het partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan het op basis van artikel 66 van de Pensioenwet genoemde bedrag.

8. Als u met pensioen gaat

Artikel 8.1 Persoonlijk pensioenvermogen gebruiken voor ouderdomspensioen en/of partnerpensioen en wezenpensioen

1. Voor (gewezen) deelnemers die in dienst zijn (geweest) van **KLM** of **KFA**, wordt op de pensioeningangsdatum het persoonlijk pensioenvermogen met inachtneming van het bepaalde in lid 6 aangewend voor de financiering van een levenslange variabele ouderdomspensioenuitkering en een (uitruilbaar) levenslang partnerpensioen en een wezenpensioen bij overlijden na de pensioeningangsdatum.
2. Voor (gewezen) deelnemers die in dienst zijn (geweest) van **KHS**, wordt op de (vervroegde) pensioeningangsdatum het persoonlijk pensioenvermogen aangewend voor levenslang ouderdomspensioen en wezenpensioen bij overlijden na de pensioeningangsdatum, en indien de (gewezen) deelnemer daarvoor kiest, een partnerpensioen op basis van de in lid 6 beschreven verhoudingen.
3. De keuze voor de aankoop van levenslang partnerpensioen en de hoogte daarvan dient ten minste drie maanden voor de beoogde pensioeningangsdatum - op een door het Fonds online ter beschikking gesteld formulier - aan het Fonds kenbaar gemaakt te worden. Dit formulier wordt tevens ondertekend door de partner.
4. Indien er op grond van dit pensioenreglement of voorgaande pensioenreglementen van het Fonds aanspraken jegens het Fonds bestaan of hebben bestaan op een bijzonder partnerpensioen zoals bedoeld in artikel 9.1 van dit reglement, zal hiermee bij de in het derde lid bedoelde aankoop rekening worden gehouden.
5. Indien de (gewezen) deelnemer die gehuwd is of een geregistreerde partnerrelatie heeft deze keuze niet of niet tijdig kenbaar maakt, dan gaat het Fonds op grond van het bepaalde in artikel 61 lid 7 van de Pensioenwet over tot omzetting van ouderdomspensioen in ouderdomspensioen en partnerpensioen in de verhouding 100:70 (inclusief het geëerbiedigd partnerpensioen als bedoeld in Bijlage 4) en wordt daarnaast voor de (gewezen) deelnemer een wezenpensioen aangekocht.
6. De omzetting van ouderdomspensioen en partnerpensioen op de (vervroegde) pensioeningangsdatum vindt naar keuze van de (gewezen) deelnemer plaats in een gewenste verhouding van 100:0 (alleen ouderdomspensioen) tot 100:100 (ouderdomspensioen en partnerpensioen in de verhouding 100 : 100).
7. De omzetting vindt plaats aan de hand van door het Bestuur vastgestelde leeftijdsafhankelijke, sekseneutrale factoren.
8. De factoren zoals bedoeld in het voorgaande lid worden maandelijks geactualiseerd en zijn via de pensioenplanner (website Fonds) opvraagbaar bij het Fonds. De actuele maandelijkse factoren worden toegepast op het moment van omzetting van ouderdomspensioen en partnerpensioen. De grondslagen behorende bij de factoren zijn opgenomen in bijlage 8 van dit pensioenreglement.
9. Op de (vervroegde) pensioeningangsdatum wordt standaard een wezenpensioen aangekocht (zowel deelnemers als gewezen deelnemers). De hoogte wordt vastgesteld door op de (vervroegde)

pensioeningangsdatum een ouderdoms- en partnerpensioen vast te stellen op grond van de standaarduitruil ouderdomspensioen naar partnerpensioen in de verhouding 100:70. Het wezenpensioen bedraagt 14% van het ouderdomspensioen na toepassing van de standaarduitruil.

10. Indien er op grond van dit pensioenreglement of voorgaande pensioenreglementen in verband met scheiding dan wel beëindiging van het samenlevingsverband aanspraken jegens het Fonds bestaan op een verevend ouderdomspensioen of bijzonder partnerpensioen dan wel indien er in verband met echtscheiding of beëindiging van het geregistreerd partnerschap sprake is van conversie van pensioenrechten, zal hiermee bij de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde aanwending rekening worden gehouden. De aanwending vindt in dat geval plaats op basis van door het Bestuur vast te stellen regels.
11. Geen recht op het uit aanwending van ouderdomspensioen verkregen partner- en wezenpensioen bestaat indien de ingang van bedoeld pensioen het gevolg is van enig misdrijf, gepleegd door de begunstigde of waaraan de begunstigde medeplichtig is geweest, een en ander voor zover het pensioen die begunstigde ten goede zou komen.
12. Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de gepensioneerde.
13. Indien en zolang een gerechtigde op een ouderdomspensioen een uitkering ontvangt:
 - a. krachtens de Ziektewet of de WIA of enige andere wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekering welke voortvloeit uit of aansluit op het dienstverband met de werkgever, of
 - b. van een daarmee door het Bestuur gelijk te stellen regeling,
 wordt deze tot 65-jarige leeftijd op het ouderdomspensioen krachtens dit reglement in mindering gebracht.

Artikel 8.2 Deeltijdpensioen

Keuzemogelijkheden deelnemer

1. Naar keuze van de (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen gedeeltelijk (vervroegd) ingaan.
2. Tenzij in het pensioenreglement (inclusief bijlagen) anders is bepaald, mogen het gekozen deeltijdpensioenpercentage en de deeltijdfactor voor het gedeelte dat de deelnemer bij de werkgever in dienst blijft, samen niet meer bedragen dan het percentage waarvoor de deelnemer in dienst was bij de werkgever.
3. Een eenmaal gekozen deeltijdpensioenpercentage geldt tot de datum van volledige pensioeningang en kan niet tussentijds gewijzigd worden.
4. Op de deeltijdpensioendatum heeft de (gewezen) deelnemer de keuzemogelijkheid van gedeeltelijke afkoop van het deeltijdpensioen voor zover het pensioenreglement hiertoe de mogelijkheid biedt.
5. De keuze voor deeltijdpensioen vindt geen toepassing indien het uit het persoonlijk pensioenvermogen te financieren deeltijdpensioen op het tijdstip van ingang deeltijdpensioen een bedrag zoals genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet (zie bijlage 7) niet te boven gaat.

Termijnen voor het kenbaar maken van de keuze

6. De (gewezen) deelnemer dient de keuze voor deeltijdpensioen op zijn vroegst zes maanden maar ten minste drie maanden voorafgaande aan de deeltijdpensioendatum aan het Fonds kenbaar te maken.
7. De werkgever dient de keuze van de (gewezen) deelnemer voor deeltijdpensioen ten minste zes maanden voorafgaande aan de deeltijdpensioendatum aan het Fonds kenbaar te maken.

Berekening deeltijdpensioen

8. Het deeltijdpensioen wordt berekend door het op de deeltijdpensioendatum beschikbare persoonlijk pensioenvermogen dat is bestemd voor ouderdompensioen te vermenigvuldigen met het deeltijdpensioenpercentage. Bij de omzetting van het gedeeltelijk ouderdompensioen naar een vervroegde pensioeningangsdatum wordt gebruikgemaakt van de actuele maandelijks omzettingfactoren. Deze maandelijks omzettingfactoren zijn via de pensioenplanner (website Fonds) opvraagbaar bij het Fonds. De grondslagen behorende bij de factoren zijn opgenomen in bijlage 8 van dit pensioenreglement.

Ingangsdatum deeltijdpensioen

9. Het deeltijdpensioen kan ingaan op elke willekeurige dag van een maand.
10. Het deeltijdpensioen kan op zijn vroegst ingaan 10 jaar voorafgaand aan de op dat moment voor de (gewezen) deelnemer bekende AOW-leeftijd.
11. Het deeltijdpensioen gaat uiterlijk in op de dag gelegen een maand voorafgaande aan de dag waarop de (gewezen) deelnemer de AOW leeftijd bereikt.

Voortzetting verwerving persoonlijk pensioenvermogen

12. Voor het gedeelte dat de (gewezen) deelnemer na het opnemen van deeltijdpensioen bij de werkgever in dienst blijft, wordt de verwerving van het persoonlijk pensioenvermogen voortgezet.

Deeltijdpensioen bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid

13. De gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer die recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen, kan over zijn arbeidsgeschikte gedeelte deeltijdpensioen opnemen.
14. Op de keuze voor deeltijdpensioen bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid zijn de in dit artikel genoemde voorwaarden van toepassing.
15. Bij het opnemen van deeltijdpensioen in combinatie met arbeidsongeschiktheidspensioen geldt tevens dat:
 - het deeltijdpensioenpercentage en het arbeidsongeschiktheidspercentage samen niet meer bedragen dan het percentage waarvoor de (gewezen) deelnemer bij de werkgever in dienst was. Hierbij wordt rekening gehouden met het deeltijdfactor dat voorafgaand aan de ingang van het deeltijdpensioen respectievelijk arbeidsongeschiktheidspensioen van toepassing was;
 - de WGA-uitkering niet met het deeltijdpensioen over het arbeidsgeschikte gedeelte wordt verrekend;
 - bij een toename van de arbeidsongeschiktheid, de verhoging van het arbeidsongeschiktheidspensioen en de voortzetting van de verwerving van het persoonlijk pensioenvermogen tijdens arbeidsongeschiktheid alleen betrekking kan hebben op dat deel van het arbeidsgeschikte gedeelte waarover geen deeltijdpensioen is opgenomen.

Artikel 8.3 Uw variabele pensioenuitkering

1. De uit hoofde van dit pensioenreglement bedoelde pensioenen, alsmede alle andere pensioenuitkeringen die op grond van dit reglement worden uitgekeerd, zijn in hoogte variabele

pensioenuitkeringen. De hoogte van de uitkeringen wordt jaarlijks per 1 juli aangepast, voor het eerst per 1 juli in het jaar volgend op de overgang naar deze solidaire premiereregeling (1 juli 2027).

2. De op grond van lid 1 ontstane pensioenuitkeringen worden op het moment van ingang (de startuitkering) verhoogd of verlaagd op basis van het vóór het moment van ingang reeds behaalde resultaat dat onderdeel is van de spreidingsmethodiek en welke in de toekomst zal worden toebedeeld.
3. Het Fonds hanteert een systematiek van spreiding waarbij een balans is gevonden waardoor per saldo positieve en negatieve resultaten niet onevenredig worden vooruitgeschoven. Het Fonds spreidt financiële meevallers en tegenvallers over een spreidingsperiode van 3 jaar.
4. Na ingang worden de op basis van dit artikel aangekochte pensioenen jaarlijks aangepast aan de hand van:
 - a. de gehanteerde toedelingsregels (artikel 3.4);
 - b. de toevoeging vanuit de solidariteitsreserve (artikel 3.2);
 - c. het gehanteerde projectierendement (artikel 3.5); en
 - d. de gehanteerde spreidingsperiode (lid 3 van dit artikel).

Deze aanpassing wordt gebaseerd op de resultaten van 1 januari van het voorgaande kalenderjaar tot 1 januari van het jaar van de aanpassing.

Samenloop

5. Als een rechthebbende op een ouderdomspensioen een loondoorbetaling of een uitkering op grond de WIA of een andere wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt die voortvloeit uit of aansluit op het dienstverband met KLM, dan wordt deze met het ouderdomspensioen verrekend.

Vanaf de eerste dag van de maand waarin de rechthebbende de 65-jarige leeftijd bereikt, wordt de WAO-/WIA-uitkering die door het UWV wordt verstrekt, niet verrekend met de ouderdomspensioenuitkering van het Fonds.

Artikel 8.4 Eerder met pensioen

1. De deelnemer heeft de mogelijkheid om eerder met pensioen te gaan dan op de pensioenrichtleeftijd. Naar keuze van de deelnemer kan het ouderdomspensioen op zijn vroegst ingaan 10 jaar voorafgaand aan de op het moment van pensioneren geldende AOW-leeftijd van de betreffende deelnemer. Het is slechts mogelijk eerder met pensioen te gaan indien de dienstbetrekking met de werkgever gelijktijdig wordt beëindigd en aan de overige wettelijke regels voor pensioenvervroeging wordt voldaan. Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing indien het uit het persoonlijk pensioenvermogen te financieren vervroegde pensioen op het tijdstip van ingang een bedrag zoals genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet (zie bijlage 7) niet te boven gaat.
2. De in lid 1 van dit artikel genoemde keuze dient ten minste zes maanden en uiterlijk drie maanden voorafgaande aan de vervroegde pensioeningangsdatum - op een door het Fonds online ter beschikking gesteld formulier - aan het Fonds kenbaar te worden gemaakt.

Gemaakte keuze voor eerste ziektedag en samenloop

3. Voor de deelnemer die voor de eerste ziektedag al de keuze als bedoeld in lid 1 van dit artikel kenbaar gemaakt heeft en die

- een loondoorbetaling ontvangt, of
- een uitkering krachtens de WIA ontvangt, of
- een andere wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt, die voortvloeit uit of aansluit op het dienstverband met de werkgever, blijft de gekozen vervroegde pensioendatum van kracht voor wat betreft het arbeidsongeschikte deel.

Artikel 8.5 Een tijdelijk hogere (of lagere) pensioenuitkering

1. Op de pensioeningangsdatum heeft de (gewezen) deelnemer de mogelijkheid om te kiezen voor variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen. Deze variatie vindt plaats met één omslagdatum, waarbij de uitkering overgaat van een hogere naar een lagere uitkering, dan wel van een lagere naar een hogere uitkering.

In afwijking van het voorgaande geldt dat, indien wordt gekozen voor (alleen of in combinatie met voornoemde variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen) een AOW-overbruggingspensioen, sprake is van twee omslagdata:

- Een omslagdatum op de dag waarop de AOW aan de AOW-gerechtigde wordt uitgekeerd;
- Een omslagdatum op de pensioeningangsdatum.

De in dit artikel bedoelde variatie, waaronder de AOW-overbrugging, vindt plaats op basis van actuariële neutraliteit en met inachtneming van de fiscale en wettelijke kaders. De nadere uitwerking van de variatie wordt vastgesteld door de pensioenuitvoerder

2. Bij de toepassing van dit artikel wordt de hoogte van het krachtens het pensioenreglement vastgestelde ouderdomspensioen gevarieerd nadat het persoonlijk pensioenvermogen is aangewend voor ouderdomspensioen en partnerpensioen respectievelijk de in artikel 8.1 lid 6 genoemde wijziging van de verhouding tussen het ouderdomspensioen en partnerpensioen heeft plaatsgevonden.
3. De hoogte van het ouderdomspensioen kan slechts zodanig worden gevarieerd dat het verlaagde ouderdomspensioen tenminste 75% bedraagt van het verhoogde ouderdomspensioen. Bij de vaststelling van deze verhouding kan, in de periode tussen de pensioeningangsdatum en het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, het gedeelte van de uitkering dat overeenkomt met het bedrag bedoeld in artikel 18d lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964 (AOW overbrugging), buiten beschouwing worden gelaten.
4. Indien de (gewezen) deelnemer kiest voor een variatie in het ouderdomspensioen als bedoeld in het eerste lid, wijzigen het krachtens het pensioenreglement vastgestelde - en eventueel op grond van artikel 8.1 lid 6 van dit reglement gewijzigde - partnerpensioen en het krachtens dit reglement vastgestelde wezenpensioen niet.
5. De in dit artikel genoemde keuzes dienen ten minste zes maanden en uiterlijk drie maanden vooraf aan de pensioeningangleeftijd - op een door het Fonds online ter beschikking gesteld formulier - aan het Fonds kenbaar gemaakt te worden. Dit formulier dient ondertekend te worden door de (gewezen) deelnemer en - indien de (gewezen) deelnemer een partner heeft - ook door de partner.
6. Aan de betrokkene wordt schriftelijk mededeling gedaan van de verleende aanspraken op persoonlijk pensioenvermogen.

7. De in dit artikel bedoelde variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen (laag/hoog) kan door het Fonds worden beperkt of uitgesloten indien en voor zover sprake is van (premielvrijstelling bij) arbeidsongeschiktheid.
8. Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing indien het uit het persoonlijk pensioenvermogen te financieren hoog/laag of laag/hoog pensioen op het tijdstip van ingang een bedrag zoals genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet (zie bijlage 7) niet te boven gaat.

9. Scheiden of uit elkaar gaan

Artikel 9.1 Bijzonder partnerpensioen

Bijzonder partnerpensioen bij scheiding vóór de (vervroegde) pensioeningangsdatum

1. Ingeval van:
 - echtscheiding;
 - ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
 - beëindiging van het geregistreerd partnerschap; dan wel
 - beëindiging van het samenlevingsverband;
 heeft de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer, voor zover deze werknemer van **KLM** of **KFA** is/was, aanspraak op een deel van het persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor een bijzonder partnerpensioen.
2. Het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer als bedoeld in lid 1, is gelijk aan de aanspraak op partnerpensioen die op het moment als bedoeld in artikel 6.1, zou zijn verkregen. Hierbij wordt uitgegaan van een bijzonder partnerpensioen van 70% van het met het persoonlijk pensioenvermogen aan te kopen ouderdomspensioen, onder aftrek van eventuele eerder ontstane bijzondere partnerpensioenen.
3. De betrokkene wordt schriftelijk mededeling gedaan van de verleende aanspraak op persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor bijzonder partnerpensioen.
4. De gewezen partner van de (gewezen) deelnemer, voor zover deze werknemer van **KHS** is/was, heeft bij scheiding vóór de (vervroegde) pensioeningangsdatum geen aanspraak op een deel van het persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor een bijzonder partnerpensioen.

Bijzonder partnerpensioen bij scheiding na de (vervroegde) pensioeningangsdatum

5. De gewezen partner van de gepensioneerde (**KLM, KFA, KHS**) voor zover op pensioeningangsdatum een partnerpensioen is aangekocht, heeft aanspraak op een deel van het persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor een bijzonder partnerpensioen. Het Fonds administreert deze aanspraak apart ten behoeve van de gewezen partner. De gewezen partner ontvangt een schriftelijke opgave van het bijzonder partnerpensioen.
6. Het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner van de gepensioneerde is gelijk aan het op pensioeningangsdatum aangekochte partnerpensioen.
7. Beëindiging van het samenlevingsverband wordt in elk geval aangenomen na melding daarvan aan het Fonds door de (gewezen) deelnemer.
Het samenlevingsverband van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde wordt in elk geval geacht te zijn beëindigd op de datum dat de beëindiging door één gewezen partner schriftelijk aan het Fonds is meegedeeld. Het voorgaande geldt tevens voor in het buitenland gesloten en geregistreerde huwelijken.

Ingangs- en einddatum uitkering

8. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de dag waarop de gepensioneerde overlijdt, mits de gewezen partner dan leeft, en wordt uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de gewezen partner. Het bijzonder partnerpensioen is een variabele pensioenuitkering. Bij overlijden van de gepensioneerde voor de pensioendatum vervalt het kapitaal aan het Fonds.

9. De (gewezen deelnemer) of gepensioneerde en de gewezen partner kunnen bij schriftelijke overeenkomst met betrekking tot de scheiding of beëindiging van de partnerrelatie alsnog anders overeenkomen. De in de voorgaande volzin bedoelde overeenkomst is overeenkomstig artikel 57 van de Pensioenwet slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het Fonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

De gewezen partner ontvangt een keer in de vijf jaar een opgave van het vermogen dat is bestemd voor de aankoop van bijzonder partnerpensioen en het verwachte bijzonder partnerpensioen.

10. Vanaf 1 januari 2026 geldt overgangsrecht ten aanzien van de vóór deze datum opgebouwde aanspraken op bijzonder partnerpensioen (Bijlage 4).
11. Ingeval van overlijden van de gewezen partner, vóór de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer, wordt het vermogen dat is bedoeld voor de aankoop van bijzonder partnerpensioen, toegevoegd aan het pensioenvermogen van de (gewezen) deelnemer.
12. Ingeval van overlijden van de gewezen partner waarbij de gepensioneerde nog in leven is, vervalt het bijzonder partnerpensioen aan het Fonds.

Artikel 9.2 Ouderdomspensioen delen met uw ex-partner

1. In dit artikel wordt onder een bijzonder ouderdomspensioen verstaan het deel van het ouderdomspensioen van de deelnemer, gewezen deelnemer dan wel gepensioneerde, dat krachtens de Wet Verevening pensioenrechten bij scheiding (Staatsblad 1994, 342) voor toekenning aan de (voormalige) echtgenote, echtgenoot of geregistreerde partner in aanmerking komt.
2. In geval van scheiding ná 30 april 1995 verkrijgt de (voormalige) echtgenote, echtgenoot of geregistreerde partner van de deelnemer, gewezen deelnemer dan wel gepensioneerde op grond van de Wet Verevening pensioenrechten bij scheiding recht op uitbetaling van de helft van het voor het ouderdomspensioen bestemde persoonlijk pensioenvermogen dat gedurende de partnerrelatie is opgebouwd. Bij scheiding van een gepensioneerde, die ingevolge artikel 8.1 op de (vervroegde) pensioeningangsdatum een deel van het voor het ouderdomspensioen bestemde persoonlijk pensioenvermogen heeft gebruikt om een hoger partnerpensioen op of na de (vervroegde) pensioeningangsdatum in te kopen, bestaat dit recht niet of slechts ten dele.
3. Het recht op uitbetaling van een bijzonder ouderdomspensioen jegens de gewezen partner bestaat, indien één van beide echtgenoten dan wel geregistreerde partners binnen twee jaar na het tijdstip van scheiding hiervan op een bij wet voorgeschreven formulier mededeling heeft gedaan aan het Fonds. Na de periode van twee jaar na het tijdstip van scheiding kunnen beide (voormalige) echtgenoten of geregistreerde partners alsnog gezamenlijk bij het fonds een verzoek indienen tot het onverkort van toepassing laten zijn van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Het Bestuur bepaalt per verzoek of hieraan wordt meegewerkt en kan voorwaarden stellen aan de onverkorte toepassing van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
4. Het bepaalde in lid 2 van dit artikel vindt geen toepassing, indien de deelnemer, gewezen deelnemer dan wel gepensioneerde en de (voormalige) echtgenote, echtgenoot of geregistreerde partner de toepassing van de Wet Verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse

voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding.

5. In afwijking van hetgeen in lid 2 van dit artikel is bepaald, vindt de in dat lid bedoelde pensioenverevening geen toepassing indien het uit het persoonlijk pensioenvermogen te financieren bijzonder ouderdomspensioen op het tijdstip van scheiding een bedrag zoals genoemd in artikel 66 van de Pensioenwet niet te boven gaat.
6. Indien en zolang er tegenover het Fonds recht bestaat op een deel van het persoonlijk pensioenvermogen bestemd voor bijzonder ouderdomspensioen, wordt dat in mindering gebracht op het ouderdomspensioen berekend volgens dit reglement.
7. Het voor bijzonder ouderdomspensioen bedoelde pensioenvermogen wordt aangepast op grond van de voor de betrokken deelnemer of gewezen deelnemer geldende toedelingsregels.
8. Op grond van de Wet Verevening pensioenrechten bij scheiding kunnen, uitsluitend in geval van echtscheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap, de echtgenoten respectievelijk geregistreeerde partners bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding overeenkomen dat het in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde bijzonder ouderdomspensioen samen met het op grond van artikel 8.1 van dit reglement uit omzetting van ouderdomspensioen verkregen (bijzonder) partnerpensioen worden omgezet in een eigen recht op pensioen van de voormalige echtgenote, echtgenoot of geregistreeerde partner. Bij deze conversie gelden de volgende voorwaarden en aanvullende bepalingen:
 - op het pensioen van de deelnemer, gewezen deelnemer dan wel pensioengerechtigde wordt in verband met de conversie een aftrekbedrag in mindering gebracht;
 - de aftrek hiervan is niet afhankelijk van het in leven zijn van de voormalige echtgenote, echtgenoot of geregistreeerde partner; het recht op pensioen van de voormalige echtgenote, echtgenoot of geregistreeerde partner en het genoemde aftrekbedrag worden jaarlijks aangepast op grond van de toedelingsregels.;
 - conversie is niet toegestaan indien de echtscheiding dan wel de beëindiging van het geregistreeerd partnerschap plaats vindt op of na de pensioeningangsdatum;
 - het Bestuur kan ten aanzien van de conversie, gehoord de actuaris, nadere voorwaarden stellen.
9. Het Bestuur kan ten aanzien van de pensioenverevening nadere regels stellen en is bevoegd om de kosten van de pensioenverevening en/of conversie bij de echtgenoten respectievelijk geregistreeerde partners in rekening te brengen.
10. Aan de voormalige echtgenote, echtgenoot of geregistreeerde partner wordt schriftelijk mededeling gedaan van het uit het persoonlijk pensioenvermogen verleende pensioen. De deelnemer, gewezen deelnemer dan wel pensioengerechtigde ontvangt daarvan een afschrift.

10. Voortzetting verwerving van pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid, ouderschapsverlof of aanvullend geboorteverlof en non-activiteit

Artikel 10.1 Voortzetting verwerving pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid

Voortzetting deelnemerschap en bruto pensioengrondslag

1. Tijdens een tijdvak van arbeidsongeschiktheid worden het deelnemerschap en de verwerving van het pensioen (inclusief risicodekkingen) voortgezet op basis van de bepalingen van dit artikel en de bruto pensioengrondslag die gold aan het einde van het tweede ziektejaar.
Het bepaalde in dit reglement met betrekking tot maximering van de bruto pensioengrondslag is onverkort van kracht.
2. Er bestaat geen recht op voortzetting van het deelnemerschap tijdens arbeidsongeschiktheid als deze arbeidsongeschiktheid naar oordeel van het Bestuur is ontstaan door opzet of grove roekeloosheid van de deelnemer.
3. Het in de bruto pensioengrondslag begrepen percentage variabel inkomen wordt voor de voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid vervangen door het over de laatste drie jaar gemiddelde percentage variabel inkomen. Hierbij wordt rekening gehouden met de maximum bedragen van het betreffende jaar.
4. Gedurende de periode van voortzetting van het deelnemerschap tijdens arbeidsongeschiktheid wordt de bruto pensioengrondslag jaarlijks per 1 januari aangepast aan de algemene loonronde. Het bepaalde in dit reglement met betrekking tot maximering van de bruto pensioengrondslag is onverkort van kracht.

Verwerving in geval van een IVA-uitkering (Volledig en duurzaam arbeidsongeschikt)

5. De verwerving van pensioen wordt vanaf de aanvang van de IVA-uitkering voor 80% voortgezet, rekening houdend met het deeltijdpercentage dat gold direct vóór de aanvang van de IVA-uitkering.
6. De voortzetting van de verwerving van pensioen eindigt per de datum:
 - waarop het ouderdomspensioen ingaat;
 - waarop de AOW-leeftijd wordt bereikt, gemaximeerd op de leeftijd van 68 jaar;
 - van beëindiging van de IVA-uitkering.

Pensioenverwerving in geval van een WGA-uitkering 80-100% (Volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikt)

7. De verwerving van pensioen wordt vanaf de aanvang van de loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode voor 80% voortgezet, rekening houdend met het deeltijdpercentage dat gold direct vóór de aanvang van de WGA-uitkering.

8. De verwerving van pensioen van 80% eindigt per de datum:
- van beëindiging van het dienstverband met KLM, KFA en KHS tijdens de loongerelateerde uitkeringsperiode;
 - waarop het ouderdomspensioen ingaat;
 - waarop de AOW-leeftijd wordt bereikt, gemaximeerd op de leeftijd van 68 jaar;
 - van beëindiging van de loongerelateerde WGA-uitkering dan wel de WGA-vervolguitkering.

Pensioenverwerving in geval van een WGA-uitkering 35-80% (Gedeeltelijk arbeidsongeschikt)

9. De verwerving van pensioen wordt vanaf de aanvang van de (fictieve) loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode over het arbeidsongeschikte deel voortgezet. De mate van voortzetting is afhankelijk van de toepasselijke arbeidsongeschiktheidsklasse en betreft een percentage uit de navolgende tabel, rekening houdend met het deeltijdpercentage dat gold direct vóór de aanvang van de WGA-uitkering. Over het arbeidsgeschikte (actieve) gedeelte vindt verwerving van pensioen plaats overeenkomstig het bepaalde in lid 16 en 17.

Arbeidsongeschiktheidsklasse op basis van het arbeidsongeschiktheidspercentage:	Percentage voortgezette verwerving van pensioen:
(80-100%)	(80)
65-80%	58
55-65%	48
45-55%	40
35-45%	32
25-35%	24
15-25%	16
5-15%	8

10. De voortgezette verwerving van pensioen over het arbeidsongeschikte gedeelte eindigt uiterlijk per de datum:
- waarop het ouderdomspensioen ingaat;
 - waarop de AOW-leeftijd wordt bereikt, gemaximeerd op de leeftijd van 68 jaar;
 - van beëindiging van de loongerelateerde WGA-uitkering dan wel de WGA-vervolguitkering.

Verwerving van pensioen bij arbeidsongeschiktheid minder dan 35%

11. De werkgever stelt voor de deelnemer die volgens een keuring door UWV of een daaraan gelijk te stellen keuring minder dan 35% arbeidsongeschiktheid is, een fictieve loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode vast.
12. Vanaf de aanvang fictieve loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode wordt de verwerving van pensioen over het arbeidsongeschikte gedeelte voortgezet. De mate van voortzetting is afhankelijk van de toepasselijke arbeidsongeschiktheidsklasse en betreft een percentage uit de tabel zoals neergelegd in lid 9 van dit artikel, rekening houdend met het deeltijdpercentage dat gold direct vóór de aanvang van de fictieve loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode. Voor de bepaling van de (fictieve) arbeidsongeschiktheidsklasse stelt de werkgever het arbeidsongeschiktheidspercentage vast. Over het arbeidsgeschikte (actieve) gedeelte vindt verwerving van pensioen plaats overeenkomstig het bepaalde in lid 16 en 17.

13. De voortzetting van de verwerving van pensioen over het arbeidsongeschikte gedeelte eindigt uiterlijk per de datum:
- van beëindiging van het dienstverband met de werkgever;
 - waarop de AOW-leeftijd wordt bereikt, gemaximeerd op de leeftijd van 68 jaar;
 - waarop het ouderdomspensioen ingaat;
 - van overlijden;
 - waarop de (gewezen) deelnemer niet langer als arbeidsongeschikt wordt aangemerkt.

Wijziging arbeidsongeschiktheidsgegevens UWV na uitdiensttreding

14. Op de voortzetting van de verwerving van pensioen zijn de regels inzake wijziging arbeidsongeschiktheid van toepassing. Dit betekent onder meer dat bij een gewijzigde opgave van de arbeidsongeschiktheidsgegevens door UWV, de voortzetting van de verwerving van pensioen dienovereenkomstig wordt aangepast indien die wijziging het gevolg is van:
- a. een verlaagde mate van arbeidsongeschiktheid;
 - b. een verhoogde mate van arbeidsongeschiktheid mits:
 - deze toename voortvloeit uit dezelfde ziekte of hetzelfde gebrek op grond waarvan de WIA-uitkering werd toegekend; en
 - na die toekenning tevens geen nieuw inkomen uit arbeid of uit onderneming werd genoten.

Premievrijstelling

15. Voor de voortzetting van de verwerving van pensioen in verband met arbeidsongeschiktheid is geen premie verschuldigd:
- tijdens de periode waarover de deelnemer een WIA-uitkering ontvangt;
 - over de periode vanaf de aanvang van de fictieve loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode indien en zolang er sprake is van arbeidsongeschiktheid van minder dan 35%.

Verwerving van pensioen over het arbeidsgeschikte gedeelte

16. Tijdens gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vindt de verwerving van pensioen over het arbeidsgeschikte gedeelte plaats op basis van:
- een bij dat arbeidsgeschikte gedeelte behorende nieuwe - gemaximeerde - bruto pensioengrondslag; én
 - rekening houdend met een eventueel nieuwe deeltijdfactor.
17. Voor de vaststelling van de netto pensioengrondslag over het arbeidsongeschikte gedeelte wordt de franchise zodanig vastgesteld dat deze, samen met de franchise voor het arbeidsgeschikte gedeelte, niet hoger is dan de franchise die in de Begripsomschrijvingen is vermeld.

Vrijwillig aanvullend partnerpensioen tijdens arbeidsongeschiktheid

18. Recht op vrijwillig aanvullend partnerpensioen heeft de partner met wie de arbeidsongeschikte deelnemer tijdens de voortzetting van het deelnemerschap:
- gehuwd was, een geregistreerd partnerschap of een samenlevingsverband op basis van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst dan wel een tweezijdige samenlevingsverklaring had; én
 - ook op de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheid voor dit het vrijwillig aanvullend partnerpensioen ten behoeve van deze partner verzekerd was.

19. De arbeidsongeschikte deelnemer die op de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheid niet verzekerd was voor het vrijwillig aanvullend partnerpensioen, heeft de mogelijkheid om zich ten behoeve van de partner alsnog voor dit vrijwillig aanvullend partnerpensioen te verzekeren. In dat geval:
- dienen de arbeidsongeschikte en de partner dit gezamenlijk aan het Fonds -op een door het Fonds ter beschikking gesteld formulier- kenbaar te maken; én
 - is de arbeidsongeschikte deelnemer voor de verzekering van het vrijwillig aanvullend partnerpensioen een jaarlijkse bijdrage verschuldigd. Voor deelnemers in dienst van **KLM** of **KFA** bedraagt de bijdrage een percentage van de bijdragegrondslag die bij de berekening van de voortgezette verwerving van pensioen bij arbeidsongeschiktheid in dat jaar in aanmerking wordt genomen. Voor deelnemers in dienst van **KHS** bedraagt de bijdrage een percentage van de pensioengrondslag die bij de berekening van de voortgezette verwerving van pensioen bij arbeidsongeschiktheid in dat jaar in aanmerking wordt genomen. In de (cijfer)bijlage 7 zijn de betreffende percentages vermeld.

Tijdelijk partnerpensioen tijdens arbeidsongeschiktheid

20. De partner van een arbeidsongeschikte deelnemer heeft recht op tijdelijk partnerpensioen indien de deelnemersbijdrage voor het tijdelijk partnerpensioen tot het overlijden van de deelnemer aan het Fonds is doorbetaald.
21. De arbeidsongeschikte deelnemer die op de ingangsdatum van de arbeidsongeschiktheid niet verzekerd was voor het tijdelijk partnerpensioen, heeft alsnog de mogelijkheid om zich ten behoeve van de partner voor dit tijdelijk partnerpensioen te verzekeren. In dat geval:
- dienen de arbeidsongeschikte en de partner dit gezamenlijk aan het Fonds -op een door het Fonds ter beschikking gesteld formulier- kenbaar te maken; én
 - is de arbeidsongeschikte deelnemer voor de verzekering van het tijdelijk partnerpensioen een premie naar rato van de arbeidsongeschiktheidsklasse verschuldigd.
22. De volledige voor het tijdelijk partnerpensioen verschuldigde premie die tijdens arbeidsongeschiktheid door de deelnemer verschuldigd is, wordt door de werkgever op het loon ingehouden. Na beëindiging van het dienstverband met de werkgever wordt deze premie op het persoonlijk pensioenvermogen van de arbeidsongeschikte deelnemer in mindering gebracht.

Artikel 10.2 Voortzetting verwerving pensioen tijdens ouderschapsverlof of aanvullend geboorteverlof

1. Tijdens een tijdvak van ouderschapsverlof of aanvullend geboorteverlof, als omschreven in de voor **KLM** geldende CAO of de voor **KHS** dan wel **KFA** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling, heeft de deelnemer de mogelijkheid om de verwerving van pensioen ook over het tijdvak van het verlof op basis van het oorspronkelijke tewerkstellingspercentage voort te zetten.
2. Indien de deelnemer voor voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens het verlof kiest, zal de verwerving van pensioen van de deelnemer op dezelfde wijze worden voortgezet en de deelnemersbijdrage op dezelfde wijze worden vastgesteld als ware de deelnemer niet met verlof gegaan.

3. Indien de deelnemer geen voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens het verlof kiest, blijft de risicodekking van het (aanvullend) partnerpensioen, het tijdelijk partnerpensioen, het wezenpensioen en het arbeidsongeschiktheidspensioen tijdens die periode niettemin gehandhaafd als ware de deelnemer niet met verlof gegaan.

Indien de deelnemer geen voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens het verlof kiest, wordt de eventueel resterende arbeidsduur als een periode met een deeltijd arbeidsduur in aanmerking genomen en is de deelnemer de deelnemersbijdrage als bedoeld in artikel 1.4 slechts verschuldigd voor het eventueel resterende tewerkstellingspercentage.

Artikel 10.3 Voortzetting verwerving pensioen tijdens non-activiteit

1. Tijdens een tijdvak van non-activiteit, als omschreven in de voor **KLM** geldende CAO of de voor **KFA** of **KHS** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling, heeft de deelnemer de mogelijkheid om de verwerving van pensioen ook over het tijdvak van non-activiteit op basis van het tewerkstellingspercentage, zoals dat gold direct voorafgaande aan de periode van non-activiteit, voor maximaal twaalf maanden voort te zetten.
2. Indien de deelnemer voor voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens non-activiteit kiest, zal de verwerving van pensioen van de deelnemer op dezelfde wijze worden voortgezet als zou de deelnemer niet met non-activiteit zijn gegaan. De premie voor de voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens non-activiteit komt, behoudens de premie voor de risicodekking van het partnerpensioen als genoemd in het derde lid van dit artikel, geheel voor rekening van de deelnemer.
3. Indien non-activiteit volgens de voor **KLM** geldende CAO of de voor **KFA** of **KHS** geldende arbeidsvoorwaardelijke regeling is verleend, blijft de risicodekking van het (aanvullend) partnerpensioen, het tijdelijk partnerpensioen en het wezenpensioen tijdens die periode gehandhaafd als ware de deelnemer niet met non-activiteit gegaan, ook indien de deelnemer geen voortzetting van de verwerving van pensioen tijdens de non-activiteit kiest.

11. Tot slot

Artikel 11.1 Privacybescherming en geheimhouding

1. Voor een goede uitvoering van het pensioenreglement verwerkt het Fonds persoonsgegevens.
2. Het verwerken van persoonsgegevens betreft alle handelingen die het Fonds kan uitvoeren met persoonsgegevens, van verzamelen tot en met vernietigen. Op de verwerking van persoonsgegevens door het Fonds is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Het Fonds informeert via het Privacystatement hoe het Fonds omgaat met persoonsgegevens, hoe het Fonds deze gegevens beschermt en op welke wijze het Fonds voldoet aan de AVG. Op de website van het Fonds kan het Privacystatement worden geraadpleegd.
3. Het Fonds heeft passende beveiligingsmaatregelen getroffen om persoonsgegevens te beschermen. Daarnaast heeft het Fonds maatregelen getroffen om te borgen en te zorgen dat zorgvuldig met de gegevens wordt omgegaan.
4. Het Fonds heeft maatregelen getroffen om toegang tot uw persoonsgegevens te beperken tot diegenen die er kennis van moeten hebben.
5. De personen die van het Fonds toegang hebben gekregen tot deze gegevens zijn verplicht tot geheimhouding daarvan. De door het fonds getroffen beveiligingsmaatregelen zijn in lijn met de daarvoor geldende wettelijke eisen en richtlijnen.

Artikel 11.2 Beslag, overdracht, afkoop, inpandgeving

1. De aanspraken ingevolge dit reglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet. De pensioenen zijn niet vatbaar voor overdracht, inpandgeving of elke andere handeling, waardoor de deelnemer, de gewezen deelnemer of enig andere belanghebbende enig recht aan een derde toekent anders dan het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990.

Beslag op pensioen is slechts geldig voor zover beslag op het pensioen geldig zou zijn bij ontbreken van andere inkomsten.

2. Volmacht tot invordering van het pensioen, onder welke vorm of welke benaming ook verleend, is steeds herroepelijk.
3. Elk beding of handeling, strijdig met het bepaalde in een van de voorgaande leden, is nietig.

Artikel 11.3 Klachten

Klachten over de uitvoering van dit pensioenreglement worden afgehandeld overeenkomstig de klachtenregeling van het Fonds.

Artikel 11.4 Nederlands recht

Op dit pensioenreglement is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 11.5 Bijzondere gevallen – Hardheidsbepaling

1. Het Bestuur is bevoegd van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien:
 - in een individueel geval een strikte toepassing van het reglement naar het oordeel van het Bestuur ten aanzien van het individu tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden en de rechten van de deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde door deze afwijking geen vermindering van betekenis ondergaan;
 - de werkgever voor een bepaalde deelnemer of een groep van deelnemers daarom verzoekt, waarbij de afwijkende regeling verband moet houden met de arbeidsovereenkomst van betrokkene(n) en eventuele meerkosten door de werkgever worden gedragen.

In beide gevallen mag de afwijkende regeling niet in strijd zijn met de Pensioenwet of andere wettelijke regelingen. De afwijkende regeling zal schriftelijk worden vastgelegd.

2. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, zal het Bestuur beslissen in overeenstemming met de strekking van de bepalingen van dit reglement en de statuten.

12. Werking

Artikel 12.1 Werkingssfeer

1. De bepalingen van dit pensioenreglement zijn van toepassing op:
 - de deelnemer die op of na 1 januari 2026 in dienst treedt;
 - alle personen die op 31 december 2025 als pensioen- of aanspraakgerechtigden jegens het Fonds werden aangemerkt;
 - de nagelaten kinderen en (ex)partners van de op 31 december 2025 aan het Fonds verbonden deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden.

2. Voor degenen op wie dit reglement van toepassing is, geldt dat het per 31 december 2025 opgebouwde pensioen, de pensioenaanspraken en -rechten op 1 januari 2026 in de basisregeling worden ingevaren zoals deze per 1 januari 2026 van kracht is. De wijze waarop dit plaats vindt, is in de overgangsregeling bij dit pensioenreglement (bijlage 1) uiteengezet.

Artikel 12.2 Pensioenreglement en wijziging daarvan

1. Deze pensioenregeling alsmede de daaruit voortvloeiende aanspraken kunnen – met inachtneming van de wettelijke en statutaire bepalingen – in overleg tussen de werkgever en de werknemersorganisaties worden aangepast, indien:
 - nieuwe wettelijke voorzieningen worden ingevoerd of bestaande worden herzien;
 - in het overleg tussen de werkgever en de werknemersorganisaties is vastgesteld, dat de werkgever zich de uitgaven voor deze regeling niet langer kan veroorloven.

2. Indien na de inwerkingtreding van dit pensioenreglement nieuwe wettelijke of op de Pensioenwet berustende regels inzake pensioen worden ingevoerd, bestaande wettelijke regelingen worden uitgebreid dan wel de pensioenovereenkomst door arbeidsvoorwaardelijke partijen wordt gewijzigd, zal dit pensioenreglement - met inachtneming van de statuten en de uitvoeringsovereenkomst - door het Bestuur dienovereenkomstig worden aangepast. Indien er sprake is van een aanpassing van het pensioenreglement, zal het Bestuur de belanghebbenden daarvan onverwijld in kennis stellen.

3. De bijlagen zijn een onlosmakelijk onderdeel van het pensioenreglement. Voor zover in een bijlage een beleid is vastgelegd dat behoort tot de discretionaire bevoegdheid van het Bestuur, kan deze zelfstandig door het Bestuur worden gewijzigd.

Artikel 12.3 Datum inwerkingtreding

Dit pensioenreglement is laatstelijk vastgesteld op 11 juni 2026 en treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2026. Met ingang van 1 januari 2026 vervangt dit pensioenreglement alle voorgaande versies van het pensioenreglement.

13. BIJLAGEN

Bijlage 1 Overgangsregeling inzake de per 31 december 2025 opgebouwde pensioenen

Artikel 1 – Invaren

De op 31 december 2025 opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten zijn door het Fonds op 1 januari 2026 omgezet in persoonlijke pensioenvermogens op grond van de onderhavige solidaire premieregeling zoals deze per 1 januari 2026 van kracht is.

Artikel 2 - Standaardmethode bij invaren

1. Het invaren op 1 januari 2026 heeft plaats gevonden op grond van de standaardmethode als bedoeld in artikel 150n Pensioenwet, met een door het Bestuur vastgestelde spreidingsperiode van 10 jaar.
2. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 is het beschikbare vermogen op 1 januari 2026 vastgesteld, waar de standaardmethode op wordt toegepast.

Artikel 3 – Vaststelling beschikbare vermogen op 1 januari 2026

1. Het Fonds beschikt met ingang van 1 januari 2026 over een minimaal vereiste eigen vermogen (MVEV) uit hoofde van artikel 131 Pensioenwet, welke is gefinancierd uit het op 31 december 2025 aanwezige collectieve fondsvermogen.
2. Nadat het MVEV is vastgesteld, is de voorziening voor uitvoeringskosten, de premievrije voortzetting uit hoofde van arbeidsongeschiktheid alsmede de voorziening voor de toekomstige schadelast voor zieke deelnemers (IBNR-voorziening) en de voorziening voor nog niet ingegaan aanvullend OP (AOW garantie) door het Fonds vastgesteld.
3. In navolging op het bepaalde in de leden 1 en 2 heeft de vorming van de vereiste operationele reserve plaatsgevonden. Bij aanvang bedraagt deze 1% van het totale collectieve vermogen van het Fonds, , onder aftrek van de reserves, gemeten op 1 januari 2026. De operationele reserve is afgezonderd voorafgaand aan de toepassing van de omrekenmethode.
4. Voor het delen van het beleggingsrisico en het inflatierisico is op 1 januari 2026 een initiële solidariteitsreserve van het Fonds vastgesteld. De initiële solidariteitsreserve bedraagt 5% van het totale collectieve vermogen van het Fonds, onder aftrek van de reserves, gemeten op 1 januari 2026. De operationele reserve is afgezonderd voorafgaand aan de toepassing van de omrekenmethode.
5. Ten behoeve van de op 31 december 2025 bestaande (arbeidsongeschikte) deelnemers is een deel van het collectieve fondsvermogen bepaald voor het toekennen van extra pensioenvermogen in de vorm van een eenmalige compensatie. De nadere uitwerking hiervan is in artikel 4 van deze bijlage opgenomen.

6. Na toepassing van de voorgaande leden is op 1 januari 2026 het beschikbare vermogen vastgesteld. De standaardmethode zoals vermeld in artikel 2 is vervolgens toegepast op dit beschikbare vermogen. Op grond van deze standaardmethode zijn de op 31 december 2025 reeds opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten op 1 januari 2026 omgerekend naar (individuele) persoonlijke pensioenvermogens in de solidaire premiereregeling, met uitzondering van het op grond van Bijlage 4 geëerbiedigde (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen.

Naast bovengenoemde omrekening, vindt voor de hieronder genoemde groepen een herschikking plaats:

- Herschikken bij pensioengerechtigden zodat alle pensioenproducten evenveel aangepast worden (zodat de verhoudingen gelijk blijven).
- Herschikken korte uitkeringsduren.
- Herschikken jonge actieven volgens een door het bestuur vastgestelde tabel.
- Herschikken slapers indien dit volgt uit de nog uit te voeren toets.

Artikel 4 - Eenmalige compensatie per 1 januari 2026

1. Bij het invaren op 1 januari 2026 is eenmalig een compensatie toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen. Deze eenmalige compensatie geldt uitsluitend voor de op 1 januari 2026 aanwezige actieve deelnemers (incl. arbeidsongeschikte deelnemers).
2. De eenmalige compensatie is per leeftijdscohort per 1 januari 2026 bij bestuursbesluit vastgesteld. Voor **KLM/KFA** geldt de volgende tabel

leeftijd		Extra premie%
Van	Tot	
36	37	0,6%
37	38	1,1%
38	39	1,7%
39	40	2,2%
40	41	2,7%
41	42	3,2%
42	43	3,6%
43	44	4,0%
44	45	4,3%
45	46	4,7%
46	47	5,0%
47	48	5,2%
48	49	5,4%
49	50	5,6%
50	51	5,7%
51	52	5,8%
52	53	5,9%
53	54	5,9%
54	55	5,8%
55	56	5,8%

56	57	5,6%
57	58	5,6%
58	59	5,8%
59	60	6,1%
60	61	6,5%
61	62	6,9%
62	63	7,1%
63	64	7,3%
64	65	7,7%
65	66	8,1%
66	67	8,6%

Voor **KHS** geldt de volgende tabel:

leeftijd		
Van	Tot	Extra premie%
39	40	0,4%
40	41	0,9%
41	42	1,3%
42	43	1,6%
43	44	2,0%
44	45	2,3%
45	46	2,6%
46	47	2,9%
47	48	3,1%
48	49	3,3%
49	50	3,5%
50	51	3,6%
51	52	3,7%
52	53	3,8%
53	54	3,9%
54	55	3,9%
55	56	3,8%
56	57	3,8%
57	58	3,8%
58	59	3,9%
59	60	4,2%
60	61	4,5%
61	62	4,7%
62	63	4,8%
63	64	5,1%
64	65	5,4%
65	66	5,7%
66	67	6,1%

3. De hoogte van de compensatie wordt per persoon vastgesteld op basis van de op 1 januari 2026 geldende onderstaande gegevens:
 - Het pensioengevend salaris op voltijdsbasis gemaximeerd op het fiscaal maximum, verminderd met de franchise op 1 januari 2026, dan wel het inkomen waarover tot voornoemde datum door het Fonds premievrijstelling werd verleend;
 - De leeftijd van de betreffende (arbeidsongeschikte) deelnemer;
 - Het deeltijd percentage en indien van toepassing het voortzettingspercentage;
 - De periode tot de voor betrokkene geldende AOW-leeftijd of vastgelegde pensioeningangsdatum, met een maximum van 10 jaar.
4. De compensatie wordt per 1 januari 2026 toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen. Nadat de compensatie per 1 januari 2026 eenmalig is toegekend, vervalt ieder recht op (aanvullende) compensatie na deze datum en kunnen nadien geen rechten meer worden ontleend aan de compensatieregeling.
5. De deelnemers worden over de toevoeging van de eenmalige compensatie aan het persoonlijk pensioenvermogen door het Fonds geïnformeerd.
6. Als het Fonds voorafgaand aan de collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 150m van de Pensioenwet (het invaren) vaststelt dat er sprake is van een bovenmatige compensatie, zal het Fonds de bestuurlijke ruimte als bedoeld in artikel 150n, lid 6 van de Pensioenwet inzetten om uiteindelijk te komen tot de in lid 2 bedoelde toevoeging.

Artikel 5 – Eenmalige keuze verzekering vrijwillig partnerpensioen en tijdelijk partnerpensioen

Indien voor de op 1 januari 2026 actieve deelnemers geen vrijwillig partnerpensioen op risicobasis (voorheen FNP) of vrijwillig tijdelijk partnerpensioen is verzekerd, krijgen deze deelnemers op 1 januari 2026 eenmalig de keuze om zich te verzekeren voor het vrijwillig partnerpensioen en/of vrijwillig tijdelijk partnerpensioen.

Artikel 6 – Ingegane uitkering tijdelijk partnerpensioen en toeslag partnerpensioen

Het Tijdelijk partnerpensioen dat vóór de datum van 1 januari 2026 reeds tot uitkering is gekomen, wordt uitgekeerd tot de conform het onderhavige pensioenreglement geldende einddatum. Het toeslag partnerpensioen wordt uitgekeerd tot uiterlijk de eerste dag van de maand waarin de partner de 65-jarige leeftijd bereikt danwel de eerdere datum van overlijden van de partner.

Bijlage 2 Overgangsregeling ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije opbouw

1. Degenen die op transitiedatum een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangen, behouden recht op deze uitkering.
2. Na transitiedatum vallen ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen onder de werking van het na 1 januari 2026 geldende pensioenreglement, en wordt de uitkering jaarlijks variabel conform artikel 8.2 van het pensioenreglement.
3. Bij een op transitiedatum ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen (behoudens voor degenen voor wie de ingangsdatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen ligt voor 1 april 2018) wordt rekening gehouden met een uitkering tot de voor de betreffende deelnemer geldende AOW-leeftijd. Voor degenen voor wie de ingangsdatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen ligt voor 1 april 2018 geldt de op grond van het voor 1 april 2018 geldende pensioenreglement op het moment van aanvang arbeidsongeschiktheid geldende AOW leeftijd.
4. Degenen die op transitiedatum wegens arbeidsongeschiktheid premievrije voortzetting van opbouw van pensioen genieten, behouden dit recht in de vorm van toekenning van pensioenpremie die aan het persoonlijk pensioenvermogen van betrokkenen wordt toegevoegd.
5. Na transitiedatum valt premievrije voortzetting van opbouw van pensioen wegens arbeidsongeschiktheid onder de werking van het na 1 januari 2026 geldende pensioenreglement, en wordt de bruto pensioengrondslag jaarlijks aangepast conform artikel 10.1 lid 4 van het pensioenreglement.
6. Bij een op transitiedatum reeds toegekende premievrije voortzetting in verband met arbeidsongeschiktheid (behoudens voor degenen voor wie de ingangsdatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen ligt voor 1 april 2018) wordt rekening gehouden met een voortzetting van vermogensopbouw tot de voor de betreffende deelnemer geldende AOW-leeftijd maar niet later dan de 68-jarige leeftijd.
7. Voor arbeidsongeschikten met een individuele pensioenleeftijd geldt het bepaalde in bijlage 5.

Bijlage 3 Overgangsregeling voor werknemers die op 1 juli 2007 deelnamen in het Fonds én gedeeltelijk arbeidsongeschikt waren in de zin van de WAO

Deze Overgangsregeling is van toepassing op werknemers die op 1 juli 2007 deelnamen in het Fonds en op die datum gedeeltelijk arbeidsongeschikt waren in de zin van de WAO en in verband daarmee een WAO-uitkering ontvingen. Deze werknemers komen in aanmerking voor een arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf het moment dat zij volledig arbeidsongeschikt raken in de zin van de WAO of indien het dienstverband met de **KLM** tijdens de periode van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt beëindigd.

Voor de toepassing van dit reglement wordt voor bovenbedoelde deelnemers met arbeidsongeschiktheid gelijkgesteld degene die arbeidsongeschikt is in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en recht op uitkering krachtens die wet heeft of zou hebben, indien betrokkene volgens die wet verzekerd zou zijn geweest en wordt met een WIA-uitkering gelijkgesteld de uitkering krachtens de WAO. Daarbij geldt in afwijking van het pensioenreglement het volgende:

1. De WIA-uitkeringsgrens/het Drempelbedrag voor de berekening van het arbeidsongeschiktheidspensioen is opgenomen in de bijlage 7.
2. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt bij volledige arbeidsongeschiktheid:
 - > 11% van de som van de bruto pensioengrondslag en de volgens opgave van **KLM** laatst uitbetaalde ploegendienstbetaling, eindejaarsuitkering, variabele uitkering en/of het variabele inkomen, voor zover deze lager is dan de WIA-uitkeringsgrens/het drempelbedrag, geldend op 1 januari voorafgaand aan of samenvallend met de ingangsdatum van het arbeidsongeschiktheidspensioen, en
 - > 65% van het deel van de som van de bruto pensioengrondslag en de volgens opgave van **KLM** laatst uitbetaalde ploegendienstbetaling, eindejaarsuitkering, variabele uitkering en/of het variabele inkomen dat uitgaat boven bedoelde uitkeringsgrens/drempel.
3. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid bedraagt het arbeidsongeschiktheidspensioen onderstaand percentage van het in het tweede lid genoemde arbeidsongeschiktheidspensioen bij volledige arbeidsongeschiktheid.

Arbeitsongeschiktheid van:	Percentage van het arbeidsongeschiktheidspensioen bij volledige arbeidsongeschiktheid:
65-80%	72,5
55-65%	60
45-55%	50
35-45%	40
25-35%	30
15-25%	20

4. Tijdens een tijdvak van gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid waarin betrokkene een arbeidsongeschiktheidspensioen krachtens deze overgangsregeling ontvangt, wordt het deelnemerschap en de opbouw van pensioenen geacht voor 100% voort te duren tot de pensioenrichtleeftijd op basis van de direct voor de ingangsdatum van de WAO-uitkering geldende bruto pensioengrondslag.

5. Zolang een betrokkene een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt, is deze vrijgesteld van de deelnemersbijdrage als genoemd in artikel 1.4 lid 2, en de bijdrage voor het aanvullend partnerpensioen en het tijdelijk partnerpensioen voor zover betrokkene deze dekkingen had afgesloten, één en ander voor het deel dat overeenkomt met de voortgezette pensioenopbouw krachtens dit artikel.

6. Voorts geldt in aanvulling op het bepaalde in het Pensioenreglement dat een onder deze overgangsregeling vallende werknemer die gedurende zijn dienstverband met **KLM** volledig arbeidsongeschikt wordt in de zin van de WAO, aanspraak heeft op een WAO-hiaatuitkering ter grootte van het verschil tussen loondervingsuitkering en de vervolgutkering ingevolge de WAO. Deze WAO-hiaatuitkering wordt uitgekeerd zolang ingevolge deze Overgangsregeling recht bestaat op een arbeidsongeschiktheidspensioen naar een mate van arbeidsongeschiktheid van 80% of meer.

Bijlage 4 Overgangsrecht partner- en wezenpensioen

Artikel 1 - Eerbiedigende werking partnerbegrip

1. Indien en voor zover een persoon die voor 1 januari 2026 als partner in de zin van het vóór 1 januari 2026 geldende pensioenreglement werd aangemerkt en zolang de relatie tussen deze persoon en de (gewezen) deelnemer voortduurt, zal eveneens na 1 januari 2026 als partner worden aangemerkt.
2. Indien en voor zover een persoon voor 1 januari 2026 niet voldeed aan de partnerdefinitie zoals deze voor de overgang van toepassing was, maar wel na 1 januari 2026 als partner in de zin van dit pensioenreglement kan worden aangemerkt, dan heeft deze partner géén aanspraak op het partnerpensioen dat een (gewezen) deelnemer heeft opgebouwd voor 1 januari 2026.

Artikel 2 - Eerbiedigende werking kindbegrip

1. Indien en voor zover een persoon die vóór 1 januari 2026 als kind van de deelnemer in de zin van het vóór 1 januari 2026 geldende pensioenreglement is aangemerkt en reeds op 31 december 2025 op grond van het op dat moment geldende basispensioenreglement als kind is erkend, doch niet voldoet aan de begripsomschrijving "kind" zoals deze ná overgang van toepassing is, blijft als kind in de zin van het huidige pensioenreglement aangemerkt zo lang het kind blijft voldoen aan de criteria zoals die werden vermeld in de begripsomschrijving van 'kind' in het vóór 1 januari 2026 geldende pensioenreglement.
2. Indien en voor zover een persoon vóór 1 januari 2026 niet voldeed aan de begripsomschrijving 'kind' zoals deze voor de overgang van toepassing was, maar wel na 1 januari 2026 als kind in de zin van het basispensioenreglement geldend op 1 januari 2026 kan worden aangemerkt, dan heeft het kind géén aanspraak op het wezenpensioen dat een (gewezen) deelnemer heeft opgebouwd voor 1 januari 2026.
3. De begripsbepaling van kind, bedoeld in bijlage 1, is niet van toepassing op een wezenpensioen waarvan de ingangsdatum ligt voor het overgangstijdstip.
4. Een persoon die voor het overgangstijdstip kwalificeerde als kind zoals gedefinieerd in de pensioenregeling blijft als kind in de zin van deze wet aangemerkt zo lang de betreffende relatie tussen het kind en de deelnemer of gewezen deelnemer wordt voortgezet.
5. Een persoon die voor het overgangstijdstip als kind aanspraakgerechtigde was voor wezenpensioen op opbouwbasis blijft aanspraakgerechtigde voor de tot het overgangstijdstip opgebouwde aanspraak op wezenpensioen.
6. Een kind komt niet in aanmerking voor een wezenpensioen op basis van wezenpensioen dat is opgebouwd voor het overgangstijdstip in een pensioenregeling met een wezenbegrip waaraan dit kind niet voldeed of zou hebben voldaan.
7. Een persoon die voor de overgang op 1 januari 2026 als kind aanspraakgerechtigde was voor wezenpensioen op opbouwbasis blijft aanspraakgerechtigde voor de tot het overgangstijdstip opgebouwde aanspraak op wezenpensioen.
8. Indien het wezenpensioen voor 1 januari 2026 is opgebouwd, dan zal het wezenpensioen ook vanaf 1 januari 2026 bij overlijden van de deelnemer worden uitgekeerd tot de maand volgend op de maand waarin het kind 18 jaar wordt (of tot een latere leeftijd uit hoofde van het van toepassing zijnde oude pensioenreglement). De op 1 januari 2026 reeds ingegane wezenpensioenen zullen worden uitgekeerd tot de leeftijd van 27 jaar indien het kind daar op grond van de voorgaande toepasselijke pensioenregeling recht op had. Vanaf 1 januari 2026 zal sprake zijn van een variabele wezenpensioenuitkering.

Artikel 3 - Voor 1 januari 2026 opgebouwde, premievrije en ingegane partner- en wezenpensioen

1. Het voor 1 januari 2026 reeds opgebouwde partner- en wezenpensioen zal vanaf 1 januari 2026 worden geëerbiedigd, met dien verstande dat bij ingang van de uitkering na 1 januari 2026 sprake zal zijn van variabele pensioenuitkeringen.
2. Het premievrij nabestaandenpensioen ten behoeve van de partner, indien de deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap voor 1 januari 2026 heeft gekozen voor omzetting van een deel van het ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen in de verhouding 100:70, zal vanaf 1 januari 2026 worden geëerbiedigd met inachtneming van het hierna volgende.
3. Voor de eerbiedigende werking van het op 1 januari 2026 opgebouwde partner- en wezenpensioen bij overlijden voor de pensioeningangsdatum geldt dat deze pensioenen eenmalig op 1 januari 2026 worden verhoogd bij invaren. Daarnaast worden deze pensioenen jaarlijks per 1 januari 2027 tot de pensioeningangsdatum met 2% verhoogd.
4. Het op 1 januari 2026 opgebouwde partner- en wezenpensioen bij overlijden na pensioeningangsdatum dat onder de eerbiedigende werking valt, wordt omgezet in een persoonlijk pensioenvermogen. Op de pensioeningangsdatum wordt bepaald hoeveel ouderdoms- en partnerpensioen bij overlijden na pensioeningangsdatum er is op basis van het persoonlijk pensioenvermogen.
5. Het bepaalde in artikel 10.2 is onverminderd van toepassing.

Artikel 4 - Voor 1 januari 2026 verkregen bijzonder partnerpensioen

1. Het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de (gewezen) partner zal vanaf 1 januari 2026 ten behoeve van de (gewezen) partner worden geëerbiedigd, met dien verstande dat bij ingang van de uitkering op bijzonder partnerpensioen na 1 januari 2026 sprake zal zijn van variabele pensioenuitkeringen.
2. Het in lid 1 bedoelde bijzonder partnerpensioen wordt vanaf 1 januari 2026 als volgt vormgegeven: Het bijzonder partnerpensioen wordt gesplitst in twee delen: een bijzonder partnerpensioen-kapitaal eerbiedigende werking vóór pensioendatum en een bijzonder partnerpensioenkapitaal voor na de pensioendatum. Op pensioendatum wordt het bijzonder partnerpensioenkapitaal voor na de pensioendatum omgezet in een latente bijzonder partnerpensioenuitkering.
3. De gewezen partner ontvangt periodiek een pensioenoverzicht van het verkregen bijzonder partnerpensioen.

Bijlage 5 Bijzondere groepen

Voor wat betreft de onder voorgaande reglementen ontstane “Bijzondere groepen” geldt dat sociale partners hierover nadere afspraken hebben gemaakt, die zijn vastgelegd in het “Protocol bijzondere groepen en implementatie pensioenregeling KLM Grondpersoneel 2026”. Deze nadere afspraken zijn met ingang van de inwerkingtreding van dit reglement door middel van deze Bijlage van toepassing op alle aanspraak- en pensioengerechtigden die tot deze “Bijzondere groepen” behoren (Protocoltekst is hierbij leidend).

Het betreft de volgende Bijzondere groepen:

1. Deelnemers met een individuele pensioenleeftijd;
2. Deelnemers met een eerdere pensionering (regeling deeltijd voorafgaand aan pensionering);
3. Boordwerktuigkundigen met een (potentiële) verrekening;
4. Deelnemers die arbeidsongeschikt zijn en waarbij de samenloopbepaling van invloed is op de (uiteindelijke) uitkering;
5. Ingegane risicodekkingen in relatie tot de verschuiving van de AOW-datum;
6. Ex-partners van deelnemers (in oude reglementen) waarvoor een latent korting groot leeftijdsverschil geldt (BNP gerelateerd);
7. Toeslagen op het partnerpensioen bij beëindiging van ingegaan wezenpensioen (visa versa) uit hoofde van het reglement 2002;
8. Individuele afspraken;
9. Aanvulling AOW uitgezonden medewerkers.

Daarnaast bevat het “Protocol bijzondere groepen en implementatie pensioenregeling KLM Grondpersoneel 2026” nog een aantal afspraken met het oog op implementatie. Deze nadere afspraken zijn met ingang van de inwerkingtreding van dit reglement door middel van deze Bijlage van toepassing op de aanspraak- en pensioengerechtigden die worden genoemd in het Protocol.

Het betreft afspraken over de volgende onderwerpen:

1. Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid
2. Dekking Anw-hiaat na pensionering
3. Uitloop dekking wezenpensioen

Bijzondere groepen

Alle van deelnemers uit de hieronder genoemde bijzondere groepen worden per 1 januari 2026 ingevaren naar de solidaire premiereregeling met inachtneming van het bepaalde in het transitieplan. Het transitieplan is van overeenkomstige toepassing. Hieronder zijn de bijzonderheden omschreven die in aanvulling dan wel in afwijking van het transitieplan voor deze bijzondere groepen gelden.

1. Deelnemers met een individuele pensioenleeftijd

Dit betreft deelnemers waarvoor in het verleden premievijstelling bij arbeidsongeschiktheid is toegekend op basis van een lagere pensioenrichtleeftijd (63, 65 of 67 jaar) dan de huidige richtleeftijd van 68 jaar. Ook golden toen andere pensioenopbouwpercentages.

Voor deze deelnemers is bij het opschuiven van de pensioenrichtleeftijd een individuele pensioenleeftijd vastgesteld. Voor deze deelnemers blijft de vastgelegde / overeengekomen individuele pensioenleeftijd onder de Wet toekomst pensioenen (Wtp) gehandhaafd.

Dit heeft voor betrokkenen de volgende consequenties voor geheel en gedeeltelijk arbeidsongeschikten met een individuele pensioenleeftijd:

- De uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen en de premievrijstelling in verband met arbeidsongeschiktheid eindigen op de individuele pensioenleeftijd.
- Het ouderdompensioen gaat verplicht in op de individuele pensioenleeftijd, waarbij het ouderdompensioen vóór de leeftijd van 65 wordt verrekend met de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering.
- Voor de deelnemers met een individuele pensioenleeftijd die ná de leeftijd van 65 ligt, verschuift de ingangsdatum van het ouderdompensioen naar de reguliere pensioeningangleeftijd, met de mogelijkheid om te vervroegen naar de individuele pensioenleeftijd.

2. Deelnemers met een eerdere pensionering (regeling deeltijd voorafgaand aan pensionering)

Dit betreft bijvoorbeeld deelnemers die op leeftijd 64 van de regeling deeltijd voorafgaand aan pensionering gebruik maken. De pensioenopbouw blijft daarbij gehandhaafd op het oorspronkelijke contractpercentage. Dit is maximaal voor een periode van drie jaar mogelijk. Voor deze deelnemers geldt daarom een afwijkende pensioenleeftijd, namelijk (maximaal) drie jaar na start van de regeling.

Voor deze deelnemers blijft de vastgelegde / overeengekomen individuele pensioenleeftijd onder Wtp gehandhaafd.

3. Boordwerktuigkundigen met een (potentiële) verrekening

Dit zijn medewerkers die in het verleden boventallig zijn verklaard en waarvoor de pensioenopbouw binnen het Fonds is voortgezet.

Het Fonds zal vóór 1 januari 2026 voor deze groep een uitvraag doen naar elders opgebouwd pensioen en deze informatie bij de transitie naar Wtp verwerken. Met ingang van 1 januari 2026 zal elders opgebouwd pensioen voor een betreffende deelnemer individueel worden verrekend.

4. Deelnemers die arbeidsongeschikt zijn en waarbij de samenloopbepaling van invloed is op de (uiteindelijke) uitkering

Voor deze gesloten groep deelnemers met een individuele pensioenleeftijd voor 65 jaar is in de huidige regeling bij ingang van het ouderdompensioen nog sprake van WAO-integratie. Bij het vaststellen van de individuele pensioenleeftijd is hiermee door het Fonds destijds rekening gehouden. Voor deze groep geldt dat de in de voorgaande pensioenregeling geldende WAO-integratie wordt gehandhaafd op de wijze zoals deze is beschreven in het op de voorgaande pensioenregeling van toepassing zijnde pensioenreglement.

5. Ingegane risicodekkingen in relatie tot de verschuiving van de AOW-datum

Dit betreft bijvoorbeeld ingegane Anw-hiaatuitkeringen. Een deel van deze tijdelijke uitkeringen heeft vanuit het verleden nog een vaste eindleeftijd gebaseerd op de geldende AOW-leeftijd ten tijde van het overlijden van de deelnemer. De regeling is voor nieuwe overlijdensgevallen nadien aangepast en wel op basis van een flexibele methode waarbij de eindleeftijd van deze uitkeringen automatisch wordt aangepast aan de geldende AOW-leeftijd. Dat sluit het best aan bij de beoogde dekking, namelijk een overbrugging tot ingang van de AOW van de partner van een overleden deelnemer.

In het overleg tussen Fonds en sociale partners is vastgesteld dat de huidige flexibele methode onder Wtp uitvoerbaar is. Sociale partners verzoeken het Fonds alle ingegane risicodekkingen eenduidig op basis van de flexibele methode te administreren en als zodanig in de nieuwe regeling te implementeren.

6. Ex-partners van deelnemers (in oude reglementen) waarvoor een latent korting groot leeftijdsverschil geldt (BNP gerelateerd)

Op grond van oude pensioenreglementen heeft het Fonds bijzondere nabestaandenpensioenen toegekend waarbij (bij ingang) sprake is van een korting bij groot leeftijdsverschil. Sociale partners gaan ermee akkoord dat het Fonds de betreffende korting met ingang van 1 januari 2026 niet langer doorvoert op de betreffende aanspraken uit hoofde van de oude pensioenreglementen.

7. Toeslagen op het partnerpensioen bij beëindiging van ingegaan wezenpensioen (visa versa) uit hoofde van het reglement 2002

Dit volgt uit artikel 9 lid 10 van pensioenreglement 2002. Op het moment dat het ingegane wezenpensioen eindigt, gaat een toeslag in op het partnerpensioen. In het geval het wezenpensioen herleeft, stopt de toeslag op het partnerpensioen. Op dit moment betreft het slechts vijf lopende uitkeringen wezenpensioen waarop deze latente toeslag van toepassing is. Afgesproken is om in het pensioenreglement 2026 deze overgangsbepaling niet meer mee te nemen en voor reeds ingegane wezenpensioenen waarop deze bepaling op het transitie moment nog van toepassing is (naar verwachting twee van de vijf genoemde lopende uitkeringen wezenpensioen), direct een toeslag op het partnerpensioen te laten starten (actuarieel neutraal onder de aanname dat het wezenpensioen tot de uiterste eindleeftijd van 25 jaar zou worden uitgekeerd).

8. Individuele afspraken

Het Fonds brengt alle individuele afspraken die het op dit moment uitvoert in kaart en treedt in overleg met KLM om separaat afspraken te maken om uitvoering te blijven geven aan deze afspraken in de nieuwe Wtp-omgeving. Daarbij zal implementatie- en uitvoeringscomplexiteit zoveel als mogelijk worden voorkomen of beperkt.

9. Aanvulling AOW uitgezonden medewerkers

In de voorgaande pensioenregeling is voor deelnemers die naar het buitenland zijn uitgezonden in artikel 24 vastgelegd dat zij bij pensionering onder voorwaarden een aanvullend pensioen ontvangen. De huidige bepaling bestaat sinds 2003 en leidt alleen tot een aanvullend pensioen indien op de pensioeningangsdatum wordt vastgesteld dat de opbouw van AOW vanwege de uitzending daadwerkelijk is onderbroken. Met ingang van 1 januari 2021 is deze regeling niet meer van toepassing voor nieuwe uitzendingen. Overigens is er ook bij uitzendingen vóór 2003 al sprake van een vorm van AOW-aanvulling voor expats als onderdeel van de pensioenovereenkomst. Daarbij maakte het Fonds onderscheid in de hoogte van de toegekende of eventueel nog toe te kennen aanvulling naar burgerlijke staat.

In dit kader zijn de volgende categorieën en groepen te onderscheiden:

Categorie A: Deelnemers (of partners) die een aanvullend pensioen ontvangen:

1. met een verrekening van uitkeringen uit buitenlandse sociale verzekeringen (die door de deelnemer en/of diens partner als gevolg van uitzending naar het buitenland zijn verkregen in het land van uitzending);
2. zonder verrekening.

Categorie B: Deelnemers (of partners) die een voorwaardelijke aanspraak hebben op aanvullend pensioen dat nog niet is ingegaan en waarvan door het Fonds op de uiteindelijke pensioendatum vastgesteld wordt dat hun AOW-opbouw tijdens de uitzending:

1. is onderbroken en daarmee in aanmerking komen voor een aanvullend pensioen, maar waarop uitkeringen uit buitenlandse sociale verzekeringen moeten worden verrekend (die door de deelnemer en/of diens partner als gevolg van uitzending naar het buitenland zijn verkregen in het land van uitzending);

2. is onderbroken en daarmee ook in aanmerking komen voor een aanvullend pensioen echter zonder dat sprake is van verrekening van buitenlandse sociale verzekeringen;

3. niet is onderbroken en waarbij de voorwaardelijke aanspraak op dat moment vervalst.

Met het oog op de overgang naar Wtp hebben sociale partners in overleg met het Fonds de volgende principes en uitgangspunten vastgelegd hoe zij bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel wensen om te gaan met deze pensioenaanspraken (A) en voorwaardelijke toezeggingen (B).

Sociale partners verzoeken het Fonds hieraan als volgt uitvoering te geven.

a. Sociale partners verzoeken het Fonds om categorie A (ingegane pensioenen) in te varen inclusief toekenning van eventueel extra persoonlijk pensioenkapitaal uit resterende buffers.

b. Voor groep A1 zal voorafgaand aan het invaren een vanuit het oogpunt van de deelnemer prudente berekening worden gemaakt van de contante waarde van de toekomstige uitkeringen uit buitenlandse sociale verzekeringen. Deze waarde zal op een nader te bepalen wijze worden verrekend. De verdere uitwerking stemt het Fonds af met sociale partners.

c. Er dient nog vastgesteld te worden of er aanleiding is om de ingegane aanvullende pensioenen onder Wtp apart te blijven administreren. Alternatief is om deze aanvullende pensioenen bij het invaren of op het moment van toekenning na 1 januari 2026 te integreren in het persoonlijk pensioenvermogen. Daarbij is relevant dat het aanvullend pensioen over uitzendperiodes vanaf 2003 thans het karakter heeft van alleen ouderdomspensioen (dus geen nabestaandenpensioen bij overlijden van de deelnemer). Bij de aanvullende pensioenen over uitzendperiodes vóór 2003 is thans ook nog sprake van een aanpassing van de hoogte van de uitkering indien de burgerlijke staat van de deelnemer wijzigt.

d. Voor categorie B (nog niet ingegane voorwaardelijke pensioenen) is het voorafgaand aan de transitie praktisch onmogelijk om voor iedereen vast te stellen tot welke groep de deelnemer behoort en met welke uitkeringen uit buitenlandse sociale verzekeringen zijn te voorzien. Voor categorie B gelden de volgende afspraken:

- Op de inwerkingtredingsdatum van het onderhavige pensioenreglement geldt voor alle deelnemers voor wie in de voorgaande pensioenregeling(en) buitenlandjaren geadmistreerd staan en die nog niet de AOW-leeftijd bereikt hebben, een verzekerde aanspraak op basis van de maximaal te bereiken AOW aanvulling – deze aanspraak wordt in volgende jaren niet gemuteerd met informatie over voortzetting van de uitzendduur;
- De werkgever meldt beëindiging van de uitzending aan het Fonds;
- De AOW aanvulling wordt na de melding van de werkgever door het Fonds opnieuw vastgesteld op basis van de daadwerkelijk vastgelegde buitenlandjaren, met inachtneming van het bepaalde in onderdeel f en g;
- De (maximaal te bereiken hoogte van de) AOW aanvulling wordt niet meegenomen in persoonlijke overzichten (UPO, Mijn-omgeving);
- Deelnemers ontvangen ten minste 6 maanden voor de AOW-leeftijd een algemene informatiebrief over de stappen die een deelnemer dient te zetten om een AOW aanvulling te verkrijgen (opvragen overzicht gemiste jaren AOW opbouw bij de SVB en inkomsten uit buitenlandse verzekeringen);
- De AOW aanvulling wordt opgestart op de voor de betreffende deelnemer geldende AOW-datum of zoveel later als de deelnemer jegens het Fonds voldaan heeft aan de aanlevering van de benodigde SVB en - indien van toepassing - BSW overzichten.

e. In het voorgaande pensioenreglement is de pensioenrichtleeftijd 68 jaar. Hiermee wordt de aanvulling van deelnemers die thans zijn uitgezonden bij pensionering bepaald. In het verleden zijn echter ook voorwaardelijke aanspraken opgebouwd op basis van een pensioenrichtleeftijd van 65 jaar (gelijk aan de AOW-ingangsdatum die destijds gold) en later ook nog op leeftijd 67 jaar.

Sociale partners hebben bij de introductie van de voorgaande regeling evenwel beoogd dat deze voorziet in een aanvulling op de AOW. Op basis van het voorgaande reglement kent het Fonds de aanvulling toe gelijktijdig bij de ingang van het reguliere ouderdomspensioen. In voorkomende gevallen is dat nog voordat de deelnemer AOW ontvangt.

De afwijkende pensioenrichtleeftijd(en) ingangsdatum van de aanvulling dragen niet bij aan de uitlegbaarheid maar ook uitvoerbaarheid van deze regeling. Sociale partners spreken daarom af dat na de transitiedatum toe te kennen aanvullingen per definitie ingaan op de AOW-datum van de deelnemer.

f. Met ingang van 1 januari 2026 zal de eventueel toe te kennen AOW-aanvulling gebaseerd worden op een grondslag die is afgeleid van 2 x de AOW voor gehuwden op het moment van ingang van de aanvulling en dus niet langer op basis van de bijdragefranchise (die de KLM loonontwikkeling volgt). Dit resulteert op basis van de huidige bedragen in een verhoging van ca 10% van de grondslag voor de aanvulling. Aangezien de voorwaardelijke aanspraken van groep B3 in de toekomst uit de voorziening vrijvallen is de verwachting dat de reserve voldoende ruimte biedt voor deze aanpassing.

g. Analoog aan de methode die is beschreven voor groep A1 zal voor groep B1 bij ingang van de aanvulling de contante waarde van de toekomstige uitkeringen uit buitenlandse sociale verzekeringen eenmalig worden verrekend. De deelnemer is gehouden medewerking te verlenen aan het zo volledig mogelijk vertrekken van informatie over aanspraken op buitenlandse sociale verzekeringen.

h. Voor de financiering van de aanvulling AOW is thans een opslag van 0,1% onderdeel van de premie. Deze opslag komt ook na de transitie ten goede aan de voorziening die het Fonds met het oog op deze regeling aanhoudt. Aangezien categorie B met de introductie van de regeling met ingang van 1 januari 2021 voor nieuwe uitzendingen is gesloten, is te voorzien dat de opslag van 0,1% op enig moment vrij kan vallen. Dat zal evenwel niet eerder zijn dan het moment waarop het Fonds heeft vastgesteld dat de resterende voorziening voldoende is voor de naar verwachting dan nog toekomstig toe te kennen aanvullingen. Het Fonds zal zich daarbij mede baseren op ervaringscijfers die bij de uitvoering van deze regeling worden verzameld. Vanaf dat moment zal de vaste premie met genoemde opslag worden verlaagd. Op basis van de huidige inzichten is dat voorzien per 1 januari 2036.

Afspraken met het oog op implementatie

1. Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

In de huidige regeling geldt sinds 2007 voor de pensioenopbouw van niet duurzaam arbeidsongeschikten (WGA) in de loongerelateerde fase een forfaitair opbouwpercentage dat niet afhankelijk is van de feitelijke mate van arbeids(on)geschiktheid. In de gezamenlijke werkgroep AVO-PF is een oplossingsrichting geschetst die de werkelijk situatie gedurende de loongerelateerde fase beter repliceert dan de huidige forfaitaire afspraak.

Met ingang van 1 januari 2026 zal de pensioenopbouw vanaf de aanvang van de loongerelateerde WGA-uitkeringsperiode premievrij worden voortgezet op basis van de arbeidsongeschiktheidsklasse en het daarmee corresponderende percentage voortgezette opbouw uit onderstaande tabel en de bruto pensioengrondslag die gold aan het einde van het tweede ziektejaar, jaarlijks op 1 januari geïndexeerd met de loonronde. Voor deelnemers met een arbeidsongeschiktheidspercentage vanaf 35% wordt de classificatie van het UWV gevolgd en voor deelnemers met een arbeidsongeschiktheidspercentage lager dan 35% stelt KLM de mate van arbeidsongeschiktheid vast. Deze percentages worden door het Fonds bijgesteld op het moment dat uit gegevens van het UWV blijkt dat een andere mate van restverdiencapaciteit is benut.

Arbeidsongeschiktheid van	Percentage voortgezette pensioenopbouw
80-100%	80
65-80%	58
55-65%	48
45-55%	40
35-45%	32
25-35%	24
15-25%	16
5-15%	8

Over het arbeidsgeschikte deel wordt de pensioenopbouw volledig voortgezet op basis van het door KLM bepaalde parttimepercentage en de grondslag zoals die jaarlijks per 1 januari wordt vastgesteld.

In gezamenlijke werkgroep is gesproken over introductie van een overgangsmaatregel voor gedeeltelijke arbeidsongeschikte deelnemers die zich op de transitiedatum in de loongerelateerde fase bevinden. Deze voorziet erin dat het Fonds na afloop van het eerste en tweede jaar na transitie vaststelt of er op basis van de huidige bepaling sprake zou zijn geweest van een hogere pensioenopbouw. Deelnemers die dit betreft ontvangen in die situatie een aanvullende storting in het persoonlijk pensioenvermogen ter hoogte van het vastgestelde verschil. Sociale partners verzoeken het Fonds om deze overgangsmaatregel toe te passen en de kosten daarvan met de uitvoeringskosten te verrekenen.

2. Dekking Anw-hiaat na pensionering

In de huidige regeling wordt de premie voor het Anw-hiaat maandelijks ingehouden op het ouderdomspensioen van de deelnemer. Dit is ook de methode waar sociale partners bij het opstellen van het transitieplan van zijn uitgegaan. Het Fonds heeft een oplossingsrichting geschetst waarbij de kosten van deze dekking periodiek worden verrekend met het persoonlijk pensioenvermogen. Sociale partners gaan ermee akkoord dat zo in de nieuwe regeling vormgegeven wordt.

3. Uitloop dekking wezenpensioen

In de huidige regeling is een uitloopdekking van het wezenpensioen opgenomen tot maximaal vijf jaar na pensioenrichtleeftijd. Daar zijn sociale partners ook van uitgegaan bij het opstellen van het transitieplan. In de werkgroep is een oplossingsrichting waarbij deze dekking standaard wordt ingekocht voor zowel actieven als gewezen deelnemers.

Met ingang van 1 januari 2026 zal er op pensioendatum standaard een wezenpensioen aangekocht (zowel actieven als gewezen deelnemers). De hoogte wordt vastgesteld door op de pensioendatum een ouderdoms- en partnerpensioen (OP/PP) in te kopen o.b.v. de standaarduitruil OP/PP zoals in het reglement opgenomen (meestal 100:70). Het wezenpensioen wordt vervolgens afgeleid als percentage (reglementair te bepalen) van het OP o.b.v. de standaard (reglementaire) uitruil.

Algemene bepalingen

- Met de nadere afspraken zoals beschreven in dit protocol wordt beoogd dat de aanspraken van de in dit protocol genoemde bijzondere groepen na het invaren daarvan passen binnen het nieuwe pensioenstelsel. Eventuele materiële effecten zijn terug te voeren op de noodzakelijke transitie naar het nieuwe stelsel. Mocht echter in individuele gevallen blijken dat de toepassing van hetgeen in dit

protocol is bepaald tot onvoorziene uitkomsten leidt, in positieve of in negatieve zin, dan zal het Fonds worden verzocht om in samenspraak met sociale partners zodanige maatregelen te nemen, dat de positieve of negatieve uitkomsten zoveel als mogelijk worden geneutraliseerd.

- De in dit pensioenprotocol vastgelegde afspraken, alsmede die in het transitieplan en aanvullend protocol (AMS/HB.24.024) zoals vastgesteld op 5 april 2024, dienen te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Ingeval toezichthouders (DNB en/of AFM) dan wel de belastingdienst na voorlegging van de pensioenregeling aangeven dat er onderdelen niet voldoen aan wet- en regelgeving, zullen sociale partners in overleg treden en daar waar nodig de pensioenregeling aanpassen.

Bijlage 6 Toedelingsregels

De geldende toedelingsregels als bedoeld in artikel 3.4 van het pensioenreglement, zijn door het Bestuur als volgt vastgesteld:

Toedeelregels	Beschermingsrendement	Overrendement
Onder 20	0	1
21	0	1
22	0	1
23	0	1
24	0	1
25	0	1
26	0	1
27	0	1
28	0	1
29	0	1
30	0	1
31	0	1
32	0	1
33	0	1
34	0	1
35	0	1
36	0	1
37	0	1
38	0	1
39	0	1
40	0	1
41	0	1
42	0	1
43	0	1
44	0	1
45	0	1
46	0	1
47	0	1

48	0	1
49	0	1
50	0	1
51	0	1
52	0	1
53	0,0625	0,955
54	0,125	0,91
55	0,1875	0,865
56	0,25	0,82
57	0,3125	0,775
58	0,375	0,73
59	0,4375	0,685
60	0,5	0,64
61	0,5625	0,595
62	0,625	0,55
63	0,6875	0,505
64	0,75	0,46
65	0,8125	0,415
66	0,875	0,37
67	0,9375	0,325
68	1	0,325
69	1	0,325
70	1	0,325
71	1	0,325
72	1	0,325
73	1	0,325
74	1	0,325
75	1	0,325
76	1	0,325
77	1	0,325
78	1	0,325
79	1	0,325
80	1	0,325

81	1	0,325
82	1	0,325
83	1	0,325
84	1	0,325
85	1	0,325
86	1	0,325
87	1	0,325
88	1	0,325
89	1	0,325
90 of ouder	1	0,325
Solidariteitsreserve	0,513	0,6440

De hierboven opgenomen cijfers solidariteitsreserve zijn een momentopname. Op basis van de ontwikkeling kapitaal per leeftijdscohort kan de toedeelregel van de solidariteitsreserve veranderen. Dit verandert automatisch mee.

Bijlage 7 Cijferbijlage

(bedragen in €)

	Artikelnummer	2026
WIA uitkeringsgrens	Art. 1 en Art. 5.8 lid 8	€ 79.409
Tijdelijk partnerpensioen	Art. 4.4 lid 3	€ 20.350
Afkoopgrens	Art. 1	€ 632,63
Bijdragefranchise	Art. 1	€ 23.712
Franchise	Art. 1	€ 19.172
Maximering bruto pensioengrondslag	Art. 1	€ 137.800
Maandelijks bijdrage Tijdelijk partnerpensioen	Art. 4.4 en Art. 10.1 lid 20	
t/m 29 jaar		€ 28,40
30 t/m 39 jaar		€ 35,50
40 t/m 49 jaar		€ 42,60
50 jaar en ouder		€ 49,60

(percentages van in bepaling genoemde grondslag)

	Artikelnummer	2026
Bijdrage verhoging Levenslang partnerpensioen	Art. 4.1 lid 3, Art. 10.1 lid 19	0,9%

Eigen bijdrage

De eigen bijdrage van de deelnemers met een dienstverband bij KLM is gelijk aan:

- a. 5,2% van de bijdragegrondslag voor de vorming van het persoonlijk pensioenvermogen (2.3) en de verplichte verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen (5.1), het partnerpensioen (4.1.2) en het wezenpensioen (4.1.4);
- b. een percentage van 0,9% van de bijdragegrondslag in dat jaar voor de verzekering van de vrijwillige aanvulling van het partnerpensioen (4.1.3) tenzij van de deelname aan deze verzekering is afgezien;
- c. een maandelijks bijdrage die door het Fonds wordt vastgesteld voor de vrijwillige verzekering van tijdelijk partnerpensioen (4.4) (voorheen Anw-hiaatpensioen), tenzij van de deelname aan deze verzekering is afgezien.

De eigen bijdrage van de deelnemers met een dienstverband bij **KFA** is gelijk aan:

4,5% van de netto pensioengrondslag voor werknemers die vóór 1 juli 2003 in dienst waren en 8,5% van de netto pensioengrondslag voor werknemers die op of ná 1 juli 2003 in dienst zijn gekomen. De bijdrage is bedoeld voor de vorming van het persoonlijk pensioenvermogen (2.3) en de verplichte verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen (5.1), het partnerpensioen (4.1.2) en wezenpensioen (4.1.4) alsmede voor de verzekering van de vrijwillige aanvulling van het partnerpensioen (4.1.3) tenzij van de deelname aan deze verzekering is afgezien en voor de vrijwillige verzekering van tijdelijk partnerpensioen (4.4) (voorheen Anw-hiaatpensioen), tenzij van de deelname aan deze verzekering is afgezien.

De eigen bijdrage van de deelnemers met een dienstverband bij **KHS** is gelijk aan:

- a. 5,7% van de netto pensioengrondslag voor de vorming van het persoonlijk pensioenvermogen (2.3) en de verplichte verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen (5.1), het partnerpensioen (4.1.2) en wezenpensioen (4.1.4);
- b. 0,9% van de netto pensioengrondslag in dat jaar voor de verzekering van de vrijwillige aanvulling van het partnerpensioen (4.1.3) tenzij van de deelname aan deze verzekering is afgezien;
- c. een maandelijkse bijdrage die door het Fonds wordt vastgesteld voor de vrijwillige verzekering van tijdelijk partnerpensioen (4.4) (voorheen Anw-hiaatpensioen), tenzij van de deelname aan deze verzekering is afgezien.

Onderverdeling totaalpremie

De door **KLM/KFA** betaalde totaalpremie bedraagt 32,4%. Dit percentage wordt als volgt onderverdeeld:

Opslag arbeidsongeschiktheidsrisico:	1,5%
Opslag wezenpensioen:	0,1%
Opslag voor uitzending en sociale verzekering:	0,1%
Opslag voor administratiekosten:	0,9%
Opslag voor toekomstige administratiekosten:	1,0%
Risicopremie overlijden voor pensioendatum:	1,1%
Opslag MVEV	0,3%
Premie t.b.v. pensioenopbouw:	27,4%

De door **KHS** betaalde totaalpremie bedraagt 28,2% van de Netto Pensioengrondslag. Dit percentage wordt als volgt onderverdeeld:

Opslag arbeidsongeschiktheidsrisico:	1,4%
Opslag wezenpensioen:	0,1%
Opslag voor uitzending en sociale verzekering:	-
Opslag voor administratiekosten:	0,9%
Opslag voor toekomstige administratiekosten:	0,8%
Risicopremie overlijden voor pensioendatum:	0,7%

Opslag MVEV	0,3%
Premie t.b.v. pensioenopbouw:	24,0%

De onderverdeling van de hierboven vermelde totaalpremie in de verschillende onderdelen kan jaarlijks na overleg met de werkgever worden aangepast.

Bijlage 8 Grondslagen factoren 2026

De factoren worden met ingang van 1 januari 2026 maandelijks door het Fonds vastgesteld. Voor het vaststellen van de factoren wordt de actuele rekenrente (per maandeinde) gebruikt in combinatie met de volgende grondslagen:

Rekenrente	De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen, per maandeinde, iedere maand herijkt
Overlevingstafel	Prognosetafel AG2024, startjaar 2026
Ervaringssterfte	Fondsspecifieke leeftijds- en sekseafhankelijke correctiefactoren gebaseerd op het Willis Towers Watson model 2024
Leeftijdsverschil man -/- vrouw	2,5 jaar
Verhouding man / vrouw	voor OP: 80% man - 20% vrouw, voor PP: 95 % man - 5% vrouw
Spreidingsvermogen	Voor de inkoop in het uitkeringscollectief wordt rekening gehouden met het spreidingsvermogen, dit wordt maandelijks herijkt.

Bijlage 9 Regeling “deeltijd voorafgaand aan pensioen (80-90-100 regeling) in combinatie met deeltijdpensioen”

In het document Onderhandelingsresultaat cao voor KLM grondpersoneel 2023-2025 zijn ten behoeve van duurzame inzetbaarheid en terugdringing arbeidsverzuim op 16 november 2023 tussen KLM en arbeidsvoorwaardelijke partijen onder andere hernieuwde afspraken gemaakt over deeltijdregelingen voorafgaand aan pensioen.

Op grond hiervan – en voor zover voortvloeiend uit de (Tijdelijke) regeling deeltijd voorafgaand aan het pensioen – geldt het volgende:

1. Een deelnemer die op 1 januari 2024 de leeftijd van 60 heeft bereikt, heeft, vanaf maximaal 5 jaar voor ingang van de voor hem van toepassing zijnde (vervroegde) pensioenleeftijd, de mogelijkheid om bij een verkorting van zijn arbeidstijd (en verlaagde salaris), te blijven werken met behoud van opbouw van pensioenkapitaal gebaseerd op de voor de verkorting geldende arbeidstijd (en bijbehorend salaris). De arbeidstijd kan daarbij niet lager worden dan 50%.

Hierbij geldt de volgende tabel:

Oorspronkelijk contract percentage	Percentage werken	Percentage loon	Percentage pensioenopbouw
100%	80%	90%	100%
90-99%	70%	80%	90-99%
80-89%	60%	70%	80-89%
70-79%	50%	60%	70-79%
60-69%	50%	55%	60-69%

Daarbij zal voor de opbouw van pensioenkapitaal worden uitgegaan van de voor de verkorting geldende arbeidstijd en het daarbij behorend salaris. Ook de deelnemersbijdrage in de pensioenpremie blijft in dat geval gebaseerd op een dienstverband met het hogere deeltijdpercentage.

Een en ander geschiedt op basis van – en blijft beperkt tot – het door KLM doorgegeven deeltijdpercentage en bijbehorende salaris.

2. De in het vorige lid bedoelde oorspronkelijke arbeidstijd is het overeengekomen vaste contractpercentage. Tijdelijke aanpassing a.g.v. tijdelijk meer- of minderwerk of non-activiteit heeft geen invloed op de bepaling van dit vaste contractpercentage.
3. Het bepaalde in lid 1 is alleen van toepassing voor deelnemers die in de drie jaar daaraan voorafgaand op grond van dezelfde dan wel langere arbeidstijd werkzaam zijn geweest. Deelnemers die meer dan 35% arbeidsongeschikt zijn, zijn uitgesloten van deelname aan de regeling, tenzij zij 100% van de overeengekomen contracturen werken.
4. Voor de deelnemer die van de mogelijkheid op grond van lid 1 gebruik maakt, geldt de verplichting dat aansluitend op het met de werkgever overeengekomen tijdstip van beëindiging van het dienstverband, het pensioen voor de deelnemer zal ingaan. Als uiterste datum voor ingang van het pensioen geldt de pensioenrichtleeftijd.
5. Een deelnemer aan de regeling op grond van lid 1 die bij zijn ontslag aansluitend het pensioen vervroegd laat ingaan, is verplicht om vanaf dat moment ook definitief te stoppen met werken.

6. Een deelnemer kan voor wat betreft de laatste 3 jaar voorafgaand aan de voor hem geldende AOW-leeftijd, in plaats van deze regeling desgewenst ook gebruik maken van de bij de werkgever geldende RVU-regeling. Met ingang van de dag waarop de deelnemer gebruik maakt van de RVU-regeling, eindigt de deelname aan de in deze bijlage opgenomen regeling.
7. Het is niet toegestaan om deelname aan deze regeling te combineren met het opnemen van deeltijdpensioen.
8. Deelnemers die per 1 januari 2024 reeds gebruik maken van de permanente regeling deeltijd voorafgaand aan pensioen (zoals opgenomen in Pensioenreglement 2021) kunnen op hun verzoek voor het eerst per 1 januari 2024 worden overgezet naar de in deze bijlage opgenomen regeling, indien zij voldoen aan de in deze bijlage opgenomen voorwaarden. Per 1 januari 2024 is dan deze regeling op hen van toepassing, waarbij zowel het percentage pensioenopbouw als het percentage werken gelijk blijft.